

แผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร
ในช่วงฤดูฝน ปี 2568
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	1
1.1 สภาพภูมิประเทศ	1
1.2 สภาพภูมิอากาศ	1
1.3 สภาพอุทกนิเวศวิทยา	5
1.4 สภาพอุทกวิทยา	6
2. วัตถุประสงค์	7
3. กรอบแนวคิดแผน	7
3.1 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	7
3.2 แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM)	8
3.3 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย	9
3.4 ระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน	10
4. แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	11
4.1 โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	11
4.2 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการ สาธารณภัยของประเทศ	12
5.ภารกิจ บทบาท หน้าที่ ของหน่วยงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	12
6. แนวโน้มและการประเมินสถานการณ์	16
6.1 สภาพทั่วไป	16
6.2 สถิติการเกิดสาธารณภัยของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	17
6.3 สถานการณ์แนวโน้มการเกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	18
6.4 ปฏิทินสาธารณภัยประจำปี	20
7. มาตรการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	20
7.1 แผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	20
7.2 การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำ 10 หมู่ น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง	23
7.3 การปรับเปลี่ยนระบบการปลูกข้าวเหลืองเวลา	23
8. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	24
8.1 ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด	24
8.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม	24
8.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP)	24
8.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	25
8.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ	25
8.6 สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ	25
8.7 สินค้าเด่น/สินค้า GI	25
8.8 สหกรณ์การเกษตร	26
8.9 ทรัพยากรน้ำ	26
8.10 พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำล้นตลิ่ง	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
9. แหล่งน้ำพื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน	29
9.1 พื้นที่ชลประทาน	29
9.2 โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	29
10. แผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 (อุทกภัยและฝนทิ้งช่วง)	30
11. บัญชีทรัพยากร ยานพาหนะ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้	37
11.1 บัญชีรายการสถานีสูบน้ำ และประตูระบายน้ำ	37
11.2 บัญชีทรัพยากร ยานพาหนะ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	38
12. ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อ	40
12.1 ส่วนราชการกรมชลประทาน	40
12.2 ส่วนราชการกรมส่งเสริมการเกษตร	41
12.3 ส่วนราชการกรมประมง	42
12.4 ส่วนราชการกรมปศุสัตว์	43
12.5 ส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	44
12.6 สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	46
12.7 ช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสาร	47
13. มาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	49
13.1 สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	49
13.2 สำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	52
13.3 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	53
13.4 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	54
13.5 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	54
13.6 สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา	55
13.7 ศูนย์วิจัยข้าวพระนครศรีอยุธยา	56
13.8 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	56
ภาคผนวก	57
1. แผนที่เสี่ยงในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	58
2. พื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งรับน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	62
3. แผนที่พื้นที่เพาะปลูกข้าวเสี่ยงน้ำท่วม ปี 2568 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (Flood Risk Map)	66
4. แผนที่ผู้เพาะเลี้ยงจระเข้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	70
5. แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	72
6. โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2567	81
7. คำสั่งจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร	83

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงสถิติพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย คาบ 74 ปี (พ.ศ. 2494 – 2567)	3
ตารางที่ 2 แสดงค่าความหมายปริมาณฝน (มิลลิเมตร) จำนวนวันฝนตก (วัน) และเปรียบเทียบกับค่าปกติ	6
ตารางที่ 3 แสดงระดับความรุนแรงของสาธารณภัย	9
ตารางที่ 4 แสดงภารกิจ บทบาท หน้าที่ ของหน่วยงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	12
ตารางที่ 5 แสดงระดับความเสี่ยง ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดสาธารณภัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	18
ตารางที่ 6 แสดงห้วงเวลาของการเกิดภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	20
ตารางที่ 7 แสดงแผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	21
ตารางที่ 8 แสดงพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	25
ตารางที่ 9 แสดงแหล่งน้ำพื้นที่ชลประทานและระบบชลประทานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	29
ตารางที่ 10 แสดงโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	29
ตารางที่ 11 แสดงมาตรการลดความเสี่ยงจากอุทกภัยด้านการเกษตร	31
ตารางที่ 12 แสดงบัญชีรายการสถานีสูบน้ำ และประตูระบายน้ำ ของโครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา	37
ตารางที่ 13 แสดงบัญชีทรัพยากร ยานพาหนะ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	38
ตารางที่ 14 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของหน่วยงานกรมชลประทานในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	40
ตารางที่ 15 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	41
ตารางที่ 16 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของหน่วยงานกรมประมงในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	42
ตารางที่ 17 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของหน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	43
ตารางที่ 18 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	44
ตารางที่ 19 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	46
ตารางที่ 20 ช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสารของหน่วยงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	47
ตารางที่ 21 จำนวนผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	52
ตารางที่ 22 จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และจำนวนสัตว์ทั้งหมดในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	53

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 เส้นทางเดินของลมมรสุมและพายุที่ผ่านประเทศไทย	4
ภาพที่ 2 แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	8
ภาพที่ 3 กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์	10
ภาพที่ 4 กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ	12
ภาพที่ 5 แผนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	16
ภาพที่ 6 การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำ 10 ทุ่ง ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง	23
ภาพที่ 7 การปรับเปลี่ยนระบบการปลูกข้าวเหลืองเวลาในพื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งรับน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	24
ภาพที่ 8 พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำล้นตลิ่งในกรณีน้ำไหลผ่านเขื่อนเจ้าพระยา	28
ภาพที่ 9 แผนที่โครงการชลประทานที่สำคัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	30
ภาพที่ 10 แผนผังการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568	35
ภาพที่ 11 แผนผังการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 (ฝนทิ้งช่วง)	36
ภาพที่ 12 แผนที่ผู้เพาะเลี้ยงจระเข้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	52
ภาพที่ 13 แอปพลิเคชัน ALL Rice กรมการข้าว	56

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. บทนำ

1.1 สภาพภูมิประเทศ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชียระหว่างละติจูด 5 องศา 37 ลิปดาเหนือ กับ 20 องศา 27 ลิปดาเหนือ และระหว่างลองจิจูด 97 องศา 22 ลิปดาตะวันออก กับ 105 องศา 37 ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ทั้งประเทศ 513,115 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 321 ล้านไร่ มีพรมแดนทางทิศเหนือติดสหภาพพม่าและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและราชอาณาจักรกัมพูชา ทิศตะวันตกติดทะเลอันดามันและสหภาพพม่า ทิศใต้ติดอ่าวไทยและมาเลเซีย การแบ่งภูมิภาคของประเทศไทยในทางอุตุนิยมวิทยาซึ่งพิจารณาถึงสภาพภูมิอากาศ ได้แบ่งเป็น 5 ภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ โดยภาคกลางประกอบด้วย 18 จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี ลพบุรี อ่างทอง สระบุรี สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร ลักษณะภูมิประเทศซึ่งเกิดจากการที่แม่น้ำพาดพาเอาเศษหิน เศษดิน กรวดทราย และตะกอนมาทับถมพอกพูนมานับเป็นเวลานาน เป็นที่ราบลุ่ม ระดับพื้นที่มีลักษณะลาดลงมาทางใต้ มีภูเขาบ้างแต่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาที่ไม่สูงมากนัก เว้นแต่ทางด้านตะวันตกใกล้ชายแดนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีเทือกเขาตะนาวศรีวางตัวในแนวเหนือ – ใต้ ต่อเนื่องมาจากภาคเหนือเป็นแนวกั้นพรมแดนกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ลุ่มน้ำหลักในภาคกลางประกอบด้วย ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำสะแกกรัง ลุ่มน้ำป่าสัก ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก

1.2 สภาพภูมิอากาศ

ประเทศไทยโดยทั่ว ๆ ไป สามารถแบ่งฤดูกาลออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

1) **ฤดูร้อน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์จนถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ สภาพอากาศร้อนอบอ้าวทั่วประเทศ บางครั้งอาจมีมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนแผ่ลงมาถึงประเทศไทยตอนบนปะทะกับมวลอากาศร้อนก่อให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงหรืออาจมีลูกเห็บตก พายุฝนฟ้าคะนองที่เกิดขึ้นในฤดูนี้ เรียกว่า **พายุฤดูร้อน**

2) **ฤดูฝน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเมื่อลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทยและร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านประเทศไทยทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป ร่องความกดอากาศต่ำนี้ปกติจะพาดผ่านภาคกลางในเดือนพฤษภาคม แล้วจึงเคลื่อนขึ้นไปทางเหนือจนถึงช่วงประมาณปลายเดือนมิถุนายนจะพาดผ่านอยู่บริเวณประเทศจีนตอนใต้ ทำให้ฝนในประเทศไทยลดลงระยะหนึ่งและเรียกว่า **ฝนทิ้งช่วง** ซึ่งอาจมีช่วงเวลานานประมาณ 1 – 2 สัปดาห์ ในเดือนกรกฎาคมปกติร่องความกดอากาศต่ำจะเลื่อนกลับลงมาพาดผ่านบริเวณประเทศไทยอีกครั้งทำให้มีฝนตกชุกต่อเนื่อง จนกระทั่งลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดเข้ามาปกคลุมประเทศไทยแทนที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณกลางเดือนตุลาคมประเทศไทยตอนบนจะเริ่มมีอากาศเย็นและฝนตกลดลง โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เว้นแต่ภาคใต้อย่างคงมีฝนชุกต่อไปจนถึงเดือนธันวาคมและมักมีฝนหนักถึงหนักมาก จนก่อให้เกิดอุทกภัย ภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งจะมีปริมาณฝนมากกว่าภาคใต้ฝั่งตะวันตก อย่างไรก็ตามการเริ่มต้นฤดูฝนอาจจะช้าหรือเร็วกว่ากำหนดได้ประมาณ 1 – 2 สัปดาห์

3) **ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ เมื่อลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทยตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ในช่วงกลางเดือนตุลาคมนานราว 1 – 2 สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูฝนเป็นหนาว อากาศแปรปรวน ไม่แน่นอน อาจเริ่มมีอากาศเย็นหรืออาจยังมีฝนฟ้า

คะนอง โดยเฉพาะบริเวณภาคกลางตอนล่างและภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปซึ่งจะหมดฝน และเริ่มมีอากาศเย็นชื้นกว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเทศไทยอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม 2 ชนิด โดยการเริ่มต้นและสิ้นสุดของลมมรสุมทั้ง 2 ชนิดอาจผันแปรไปจากปกติได้ในแต่ละปี ได้แก่

1) **ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้** พัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดีย ลมมรสุมนี้จะนำมวลอากาศชื้นจากมหาสมุทรอินเดียเข้ามาสู่ประเทศไทย ทำให้มีเมฆมากและฝนตกชุกในพื้นที่ทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามบริเวณชายฝั่งทะเลเทือกเขาด้านรับลมจะมีฝนมากกว่าบริเวณอื่น

2) **ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ** หลังจากหมดอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้แล้วประมาณกลางเดือนตุลาคมจะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทยจนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ลมมรสุมนี้มีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกเหนือแถบประเทศมองโกเลียและจีน จึงพัดพาเอามวลอากาศเย็นและแห้งจากแหล่งกำเนิดเข้ามาปกคลุมประเทศไทย ทำให้ท้องฟ้าโปร่งมีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งปกคลุมไปทั่ว โดยเฉพาะบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้จะมีฝนตกชุกโดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออก เนื่องจากมรสุมนี้นำความชื้นขึ้นจากอ่าวไทยเข้ามาปกคลุม

สภาพภูมิอากาศของประเทศไทยบางครั้งยังได้รับอิทธิพลพายุหมุนเขตร้อน ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีอนุภาครุนแรงและมีผลกระทบต่อลักษณะภูมิอากาศ ทำให้เกิดฝนตกหนัก คลื่นในทะเลสูง เกิดปัญหาน้ำท่วม พายุหมุนมีการแบ่งเกณฑ์ความรุนแรงของพายุตามข้อตกลงระหว่างประเทศ โดยใช้ความเร็วลมใกล้ศูนย์กลางพายุกำหนดมี ดังนี้

1) **พายุดีเปรสชัน** มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางไม่ถึง 34 นอต (63 กิโลเมตรต่อชั่วโมง)

2) **พายุโซนร้อน** มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางไม่ถึง 34 นอต (63 กิโลเมตรต่อชั่วโมง) ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 64 นอต (118 กิโลเมตรต่อชั่วโมง)

3) **ไต้ฝุ่น** มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางไม่ถึง 64 นอต (118 กิโลเมตรต่อชั่วโมง) ขึ้นไป

4) **ไซโคลน** พายุหมุนเขตร้อนที่เกิดในอ่าวเบงกอลและมหาสมุทรอินเดีย

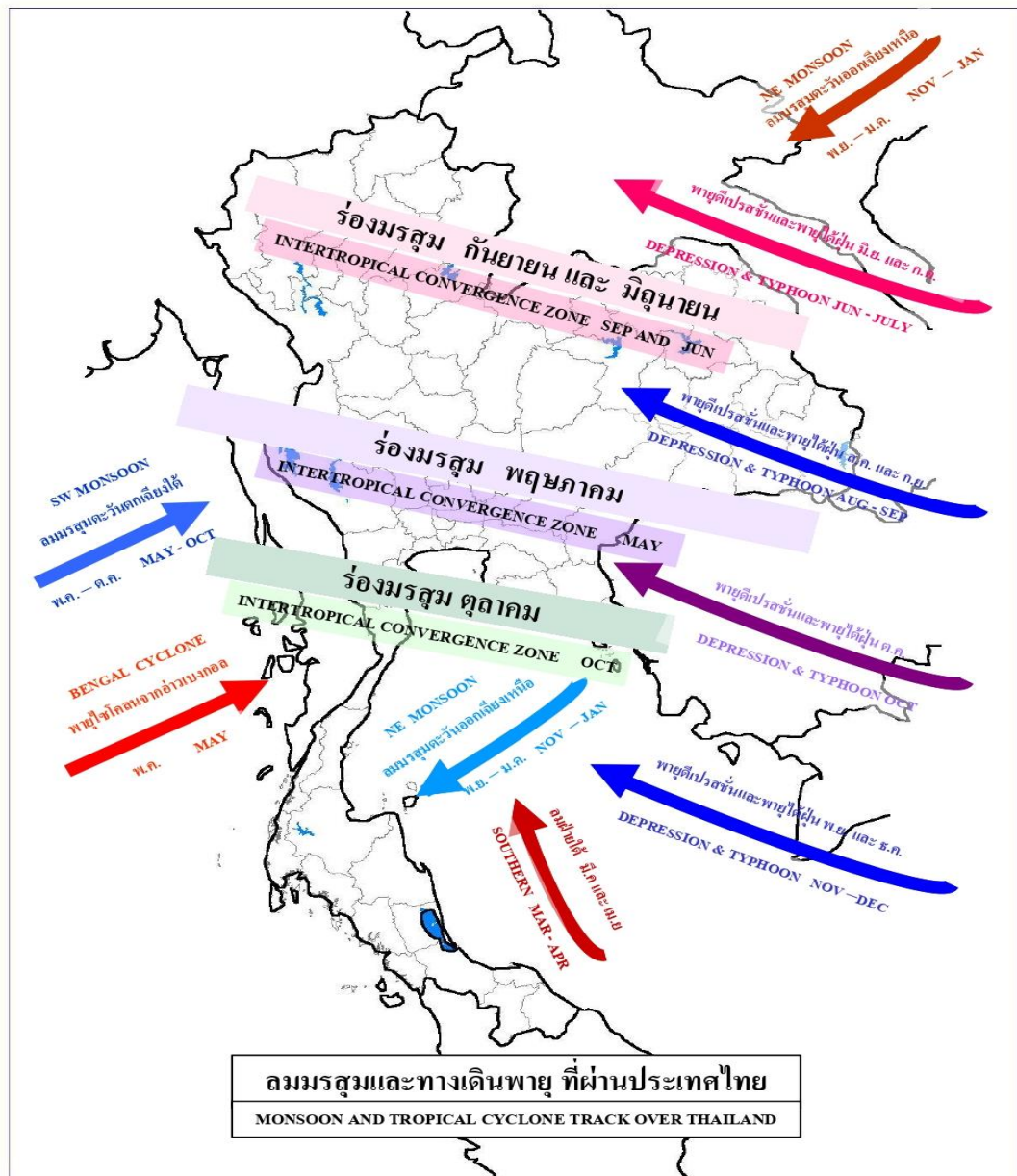
ประเทศไทยตั้งอยู่ระหว่างบริเวณแหล่งกำเนิดของพายุหมุนเขตร้อน 2 ด้าน ด้านตะวันออกคือมหาสมุทรแปซิฟิกและทะเลจีนใต้ ส่วนด้านตะวันตกคือ อ่าวเบงกอลและทะเลอันดามัน โดยพายุมีโอกาสเคลื่อนจากมหาสมุทรแปซิฟิกและทะเลจีนใต้เข้าสู่ประเทศไทยทางด้านตะวันออกมากกว่าทางด้านตะวันตก ปกติประเทศไทยจะมีพายุเคลื่อนผ่านเข้ามาโดยเฉลี่ยประมาณ 3 – 4 ลูกต่อปี บริเวณที่พายุมีโอกาสเคลื่อนผ่านเข้ามามากที่สุดคือ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยเฉพาะทางตอนบนของภาค พายุหมุนเขตร้อนที่เกิดขึ้นและเคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยในคาบ 74 ปี (ปี 2494 – 2567) มีจำนวนทั้งสิ้น 206 ครั้ง

ตารางที่ 1 แสดงสถิติพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย คาบ 74 ปี (พ.ศ. 2494 – 2567)

พ.ศ.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ทั้งปี
2494							1		1				2
2495								1	1	4			6
2496						1							1
2497										1			1
2498									1				1
2499											1		1
2500										1			1
2501							1	1	1	1			4
2502									1	1			2
2503									1	1	1		3
2504				1	2			1		2			6
2505							1		1	1	1		4
2506							1		2	1	1		5
2507									2	4	2	1	9
2508								2	6			1	9
2509						1				2	2	1	6
2510									1	3	1		5
2511								2		1	1		4
2512						1	1		2	1	1		6
2513								1	2	2	2		7
2514							2		1	1			4
2515						1			2	1		1	5
2516							1	1	1	1	2		6
2517								1		1	1	1	4
2518					1				2				3
2519													0
2520									1		1		2
2521							1	1	2		1		5
2522								1	1				2
2523					1				2		1		4
2524										1			1
2525					1				1				2
2526						1				3	1		5
2527						1				1	1		3
2528									1	2			3
2529									1	1			2
2530								1					1
2531										1			1
2532					1					2	1		4
2533								1		2			3
2534								1		1			2
2535									1	2	1		4
2536							1	1			1	1	4
2537							1		1				2
2538								1					1
2539									1	1	2		4
2540									1		1		2
2541											1	1	2
2542										1		1	2
2543								1	1		1		3
2544								1					1
2545													0
2546							1			1			2
2547						1					1		2
2548									3				3
2549										1		1	2
2550					1			1		1			3
2551									1				1
2552									1				1
2553											1		1
2554							1						1
2555										1			1
2556									1	1			2
2557													0
2558									1				1
2559									1	1			2
2560							2		1				3
2561								1		1			2
2562	1							2					3
2563								1	1	1			3
2564									1				1
2565									1				1
2566													0
2567									1				1
รวม	1			1	7	7	15	24	55	56	31	9	206
เฉลี่ย	0.01			0.01	0.09	0.09	0.20	0.32	0.74	0.76	0.42	0.12	2.78
ร้อยละ	0.5			0.5	3.4	3.4	7.3	11.7	26.7	27.2	15.0	4.4	100

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยา กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา กุมภาพันธ์ 2568

พายุเริ่มมีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยมากขึ้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคม โดยส่วนใหญ่ยังคงเป็นพายุที่เคลื่อนมาจากด้านตะวันตกเข้าสู่ประเทศไทยตอนบน และตั้งแต่เดือนมิถุนายนเป็นต้นไปพายุส่วนใหญ่จะเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยทางด้านตะวันออก และเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคมพายุมีโอกาสเคลื่อนที่เข้ามาได้ในทุกพื้นที่ โดยเริ่มเคลื่อนที่เข้าสู่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่เดือนกันยายน ในสองเดือนนี้เป็นระยะที่พายุมีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยได้มากโดยเฉพาะเดือนตุลาคม มีสถิติเคลื่อนตัวเข้ามามากที่สุดในรอบปีสำหรับช่วงปลายปีตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พายุจะเคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยตอนบนได้น้อยลง และมีโอกาสเคลื่อนตัวเข้าสู่ภาคใต้มากขึ้น เมื่อถึงเดือนธันวาคมพายุมีแนวโน้มเคลื่อนตัวเข้าสู่ภาคใต้เท่านั้น โดยไม่มีพายุเคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยตอนบนอีก พายุที่เกิดขึ้นจะเกิดขึ้นทางฝั่งตะวันออกของอ่าวไทยและจะพัดเข้าสู่ภาคใต้ของประเทศ

ภาพที่ 1 เส้นทางเดินของลมมรสุมและพายุที่ผ่านประเทศไทย

ที่มา : จุลสารสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

1.3 สภาพอุตุนิยมวิทยา

การคาดหมายลักษณะอากาศในเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2568 ข้อมูลกรมอุตุนิยมวิทยา คาดการณ์ลักษณะอากาศในระยะ 3 เดือนนี้ปริมาณน้ำฝนรวมบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าปกติ ยกเว้น บริเวณภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีปริมาณน้ำฝนสูงกว่าค่าปกติประมาณ ร้อยละ 10 โดยภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวม ประมาณ 450 – 550 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 515 มิลลิเมตร) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 550 – 650 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 631 มิลลิเมตร) ภาคกลางประมาณ 400 – 500 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 342 มิลลิเมตร) กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 550 – 650 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 586 มิลลิเมตร) ภาคตะวันออกประมาณ 750 – 850 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 750 มิลลิเมตร) ภาคใต้ฝั่งตะวันออกประมาณ 350 – 400 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 371 มิลลิเมตร) และภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 900 – 1,000 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 994 มิลลิเมตร)

สำหรับอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยทั่วประเทศ ส่วนใหญ่จะมีค่าใกล้เคียงกับค่าปกติ ยกเว้นภาคเหนือและภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะสูงกว่าค่าปกติ ประมาณ 0.5 – 1 องศาเซลเซียส โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยตอนบน 33 – 35 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 33.9 องศาเซลเซียส) ในขณะที่อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยบริเวณภาคใต้ 33 – 35 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 32.8 องศาเซลเซียส) ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติประมาณ 0.5 – 1 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยทั่วประเทศ 25 – 27 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 24.9 องศาเซลเซียส)

เดือนพฤษภาคม ปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยตอนบนจะมีค่าใกล้เคียงกับค่าปกติ ยกเว้นภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะสูงกว่าค่าปกติประมาณ ร้อยละ 5 ส่วนภาคใต้จะใกล้เคียงค่าปกติ ยกเว้น ภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะสูงกว่าค่าปกติประมาณ ร้อยละ 10 โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 160 – 200 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 180 – 220 มิลลิเมตร ภาคกลางประมาณ 130 – 170 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกประมาณ 180 – 220 มิลลิเมตร กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 190 – 230 มิลลิเมตร ภาคใต้ฝั่งตะวันออกประมาณ 110 – 150 มิลลิเมตร และภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 300 – 360 มิลลิเมตร

อุณหภูมิเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าปกติ โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34 – 36 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25 – 27 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33 – 35 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25 – 27 องศาเซลเซียส

เดือนมิถุนายน ปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติประมาณ ร้อยละ 10 ยกเว้นภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ฝั่งตะวันออก จะมีปริมาณฝนรวมใกล้เคียงค่าปกติ โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 130 – 170 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 180 – 220 มิลลิเมตร ภาคกลางประมาณ 130 – 170 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกประมาณ 260 – 310 มิลลิเมตร กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 190 – 240 มิลลิเมตร ภาคใต้ฝั่งตะวันออกประมาณ 100 – 140 มิลลิเมตร และภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 340 – 400 มิลลิเมตร

อุณหภูมิเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าปกติ โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33 – 35 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25 – 27 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32 – 34 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24 – 26 องศาเซลเซียส

เดือนกรกฎาคม ปริมาณฝนรวมบริเวณภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีปริมาณฝนรวมใกล้เคียงค่าปกติ ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจะมากกว่าค่าปกติประมาณ ร้อยละ 5 ส่วนภาคใต้จะต่ำกว่าค่าปกติประมาณ ร้อยละ 10 โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 170 – 210 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 220 – 270 มิลลิเมตร ภาคกลางประมาณ 140 – 180 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกประมาณ 280 – 330 มิลลิเมตร กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 170 – 210 มิลลิเมตร ภาคใต้ฝั่งตะวันออกประมาณ 100 – 140 มิลลิเมตร และภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 290 – 350 มิลลิเมตร

อุณหภูมิเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าปกติ โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32 – 34 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25 – 27 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32 – 34 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24 – 26 องศาเซลเซียส

ข้อควรระวัง

ช่วงเดือนพฤษภาคม อาจจะมีหย่อมความกดอากาศต่ำก่อตัวขึ้นบริเวณทะเลอันดามัน ซึ่งอาจทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุดีเปรสชันหรือพายุไซโคลน และเคลื่อนตัวเข้าใกล้ด้านตะวันตกของประเทศไทย ซึ่งจะทำให้บริเวณด้านตะวันตกของทั้งภาคเหนือและภาคกลาง รวมทั้งภาคใต้จะมีฝนเพิ่มมากขึ้น

ช่วงเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม มักจะมีพายุหมุนเขตร้อนก่อตัวในมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก และเคลื่อนตัวผ่านประเทศฟิลิปปินส์ลงสู่ทะเลจีนใต้ ส่งผลให้มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทยและอ่าวไทยมีกำลังแรงขึ้น ทำให้ประเทศไทยมีฝนตกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะบริเวณชายฝั่งภาคตะวันออกและภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ช่วงกลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม มักจะเกิดสภาวะฝนทิ้งช่วง โดยปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลงอย่างมาก และอาจก่อให้เกิดการขาดแคลนน้ำด้านการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน

ตารางที่ 2 คาคหมายปริมาณฝน (มิลลิเมตร) จำนวนวันฝนตก (วัน) และเปรียบเทียบกับค่าปกติ

ภาค	คาคหมาย									ค่าปกติ*					
	พฤษภาคม 2568			มิถุนายน 2568			กรกฎาคม 2568			พฤษภาคม		มิถุนายน		กรกฎาคม	
	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน	เทียบกับค่าปกติ	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน	เทียบกับค่าปกติ	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน	เทียบกับค่าปกติ	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน
เหนือ	160-200	14-16	สูงกว่าค่าปกติ 5%	130-170	16-18	ใกล้เคียงค่าปกติ	170-210	19-21	ใกล้เคียงค่าปกติ	173.3	14.9	153.3	17.2	189.6	19.6
ตะวันออก เฉียงเหนือ	180-220	14-16	สูงกว่าค่าปกติ 5%	180-220	15-17	ใกล้เคียงค่าปกติ	220-270	17-19	ใกล้เคียงค่าปกติ	191.5	15.0	198.8	15.7	242.8	17.9
กลาง	130-170	13-15	ใกล้เคียงค่าปกติ	130-170	14-16	สูงกว่าค่าปกติ 10%	140-180	16-18	สูงกว่าค่าปกติ 5%	147.2	14.0	133.6	15.3	152.1	16.9
ตะวันออก	180-220	14-16	ใกล้เคียงค่าปกติ	260-310	16-18	สูงกว่าค่าปกติ 10%	280-330	17-19	สูงกว่าค่าปกติ 5%	205.3	15.0	259.1	17.1	289.0	17.6
ใต้ฝั่งตะวันออก	110-150	13-15	ใกล้เคียงค่าปกติ	100-140	13-15	ใกล้เคียงค่าปกติ	100-140	14-16	ใกล้เคียงค่าปกติ	132.6	13.4	118.7	13.8	119.6	14.8
ใต้ฝั่งตะวันตก	300-360	19-21	สูงกว่าค่าปกติ 10%	340-400	18-20	สูงกว่าค่าปกติ 10%	290-350	19-21	ต่ำกว่าค่าปกติ 10%	300.6	19.6	335.5	18.8	349.4	19.6
กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล	190-230	14-16	ใกล้เคียงค่าปกติ	190-240	15-17	สูงกว่าค่าปกติ 10%	170-210	16-18	สูงกว่าค่าปกติ 5%	207.1	15.0	195.8	16.4	183.4	17.2

ที่มา : ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยม กรมอุตุนิยมวิทยา <https://www.tmd.go.th/>
การคาคหมายลักษณะอากาศของประเทศไทยราย 3 เดือน (เดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2568)

1.4 สภาพอุทกวิทยา

ปริมาณน้ำท่าในประเทศไทยทั้ง 22 ลุ่มน้ำ มีปริมาณน้ำท่าโดยธรรมชาติเฉลี่ยทั้งปีรวม 213,423 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 183,002 ล้านลูกบาศก์เมตร (85.7%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 30,422 ลูกบาศก์เมตร (14.3%) ประกอบด้วย ปริมาณน้ำท่าในภาคเหนือ 38,567 ลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 30,943 ล้านลูกบาศก์เมตร (80.2%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 7,624 ล้านลูกบาศก์เมตร (19.8%) ปริมาณน้ำท่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 61,513 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 55,277 ล้านลูกบาศก์เมตร (89.9%) และปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 6,236 ล้านลูกบาศก์เมตร (10.1%) ปริมาณน้ำท่าในภาคกลาง 24,976 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 21,284 ล้านลูกบาศก์เมตร (85.2%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 3,692 ล้านลูกบาศก์เมตร (14.8%) ปริมาณน้ำท่าในภาคตะวันออก 23,882 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 21,275 ล้านลูกบาศก์เมตร (89.1%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 2,607 ล้านลูกบาศก์

เมตร (10.9%) ปริมาณน้ำน้ำท่าในภาคใต้ 64,486 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 54,222 ล้านลูกบาศก์เมตร (84.1%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 10,264 ล้านลูกบาศก์เมตร (15.9%)

ที่มา : ส่วนบริหารจัดการน้ำ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากอุทกภัยด้านการเกษตร ผลกระทบจากปัญหายุ่งยากด้านการเกษตรของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมของส่วนราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

2.3 เพื่อเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการงานในพื้นที่

3. กรอบแนวคิดแผน

ปัจจุบันกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการสาธารณภัยของโลกได้เปลี่ยนแปลงจากแนวคิดในอดีตที่เคยมุ่งเน้นการจัดการสาธารณภัย (Disaster Risk Management) เมื่อภัยเกิดขึ้นแล้ว มาเป็นการให้ความสำคัญกับการดำเนินการเชิงรุก โดยใช้แนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) ซึ่งเป็นการจัดการกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงผ่านมาตรการต่าง ๆ ที่จะช่วยทำให้ผลกระทบที่อาจเกิดจากสาธารณภัยลดน้อยลงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยให้ความสำคัญกับมาตรการป้องกันและลดผลกระทบมาตรการเตรียมความพร้อม และมาตรการเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถของชุมชนในพื้นที่เสี่ยงมากขึ้น เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากประเทศไทยได้นำกรอบแนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) มาใช้ในการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติฉบับใหม่ ซึ่งเป็นแผนหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงนำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศและสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนและบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3.1 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากสาธารณภัยต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่าง ๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ ห้วงเวลาใด เวลาหนึ่งในอนาคต

$$\text{ความเสี่ยงจากสาธารณภัย} = \frac{\text{ภัย} \times \text{ความล่อแหลม} \times \text{ความเปราะบาง}}{\text{ศักยภาพ}}$$

ภัย (Hazard) คือ เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติ หรือจากการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

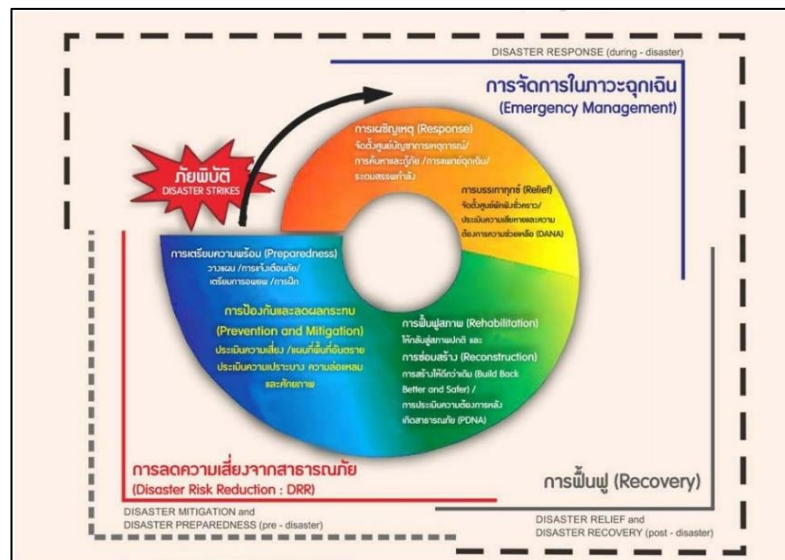
ความล่อแหลม (Exposure) คือ การที่สิ่งใด ๆ ก็ตามที่ตั้งอยู่ในอาณาบริเวณพื้นที่เสี่ยงที่อาจจะเกิดภัยและมีโอกาสได้รับความเสียหายจากภัยนั้น ๆ

ความเปราะบาง (Vulnerability) คือ ปัจจัยหรือสภาวะใด ๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถในการป้องกันตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับภัยอันตรายที่เกิดขึ้น หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากภัย

ศักยภาพ (Capacity) คือ ความรู้ ทักษะ และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน สังคม หรือหน่วยงานใด ๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นกระบวนการที่ช่วยตรวจสอบระดับของความเสี่ยงที่ชุมชนหรือสังคมมีต่อสาธารณภัย ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) และการประเมินผลความเสี่ยง (Risk Evaluation)

3.2 แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) เป็นแนวคิดการนำเรื่องความเสี่ยงมาเป็นปัจจัยหลักในการจัดการสาธารณภัยเชิงรุกไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction: DRR) ได้แก่ การป้องกัน (Prevention) การลดผลกระทบ (Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) ได้แก่ การเผชิญเหตุ (Response) และการบรรเทาทุกข์ (Relief) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery) ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction) การสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)

ภาพที่ 2 แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากสาธารณภัยทั้งต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ภาคบริการต่าง ๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ ห้วงเวลาใด เวลาหนึ่งในอนาคต

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะก่อนเกิดภัย

- การป้องกันและการลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย การวางแผนการใช้ที่ดินการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างอาคาร การเสริมสร้างความแข็งแรงของตลิ่ง การขุดลอก คูคลอง/ ท่อระบายน้ำ การปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง เป็นต้น

- การเตรียมความพร้อม (Preparedness) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และทักษะต่าง ๆ พร้อมที่จะรับมือกับสาธารณภัย ได้แก่ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน การฝึกป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย การเตรียมการอพยพ และจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การพัฒนากล้องข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ การจัดตั้งคลังสำรองทรัพยากร รวมทั้งการพัฒนาระบบและกระบวนการแจ้งเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ระยะเกิดภัย

- การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) เป็นการเผชิญเหตุและการบรรเทาทุกข์ โดยการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการจ้ดระบบการจัดการทรัพยากร และภารกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งลดความสูญเสียที่จะมีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม สังคม และประเทศ ให้มีผลกระทบน้อยที่สุด

ระยะหลังเกิดภัย

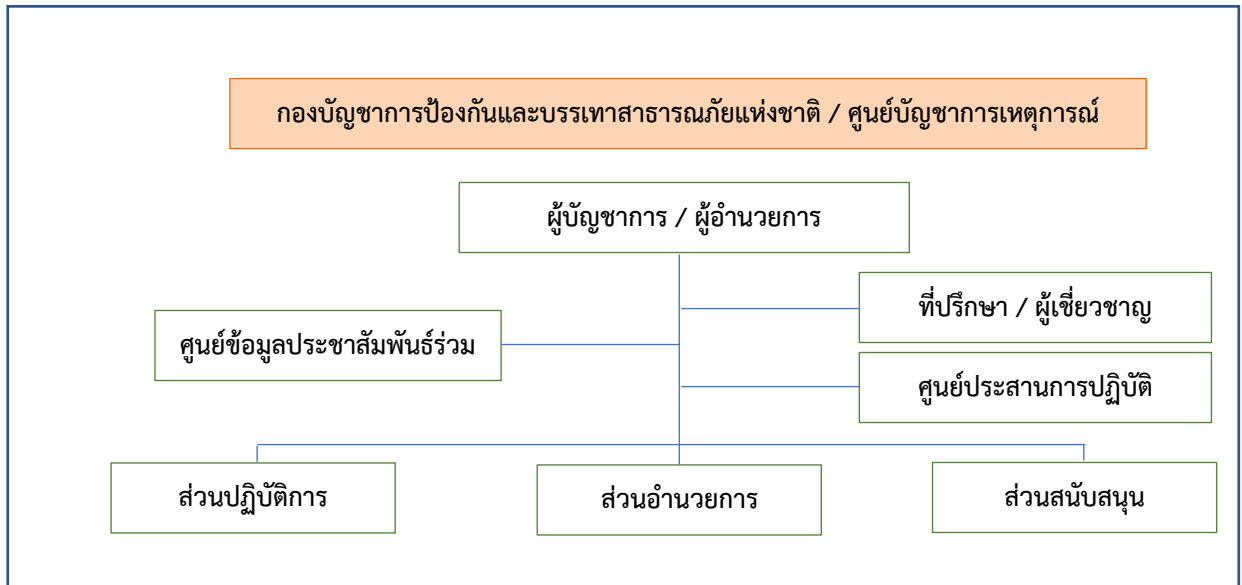
- การฟื้นฟู (Recovery) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทาลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือ พัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การฟื้นฟูสุขภาพผู้ประสบภัย การฟื้นฟูที่อยู่อาศัย ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ

3.3 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย

การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์ (Single Command) โดยได้กำหนดผู้รับผิดชอบเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander) ตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัย และมีองค์กรรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงระดับความรุนแรงของสาธารณภัย

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	องค์กรรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบของ กษ.
1	สาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วไปหรือมีขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ และ/หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร สามารถควบคุมสถานการณ์และระงับภัยได้โดยลำพัง	กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย (อ.บ.ต./ เทศบาล/ เมืองพัทยา/ อำเภอ/ สำนักงานเขต/ คณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาในระดับอำเภอ	เกษตรอำเภอ
2	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการในระดับ 1 ไม่สามารถ ควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการ จังหวัด และ/หรือผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานครเข้าควบคุมสถานการณ์	ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้า (กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หรือ กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร)	- ผอ.ศูนย์ติดตามและแก้ไข ภัยพิบัติ ด้านการเกษตรจังหวัด - หัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด
3	สาธารณภัยขนาดใหญ่ ที่มีผลกระทบรุนแรง กว้าง ขวางหรือ สาธารณภัยที่จำเป็นต้อง อาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษ	ผู้อำนวยการในระดับ 2 ไม่สามารถ ควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการกลาง และ/หรือผู้บัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ผอ.ศูนย์ติดตามและแก้ไข ภัยพิบัติ ด้านการเกษตรกระทรวง - หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงฯ
4	สาธารณภัยขนาดใหญ่ ที่มีผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ภาพที่ 3 กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์

3.4 แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ “การรับรู้ - ปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว – อย่างยั่งยืน (Resilience)” โดยนำกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งบทเรียนการจัดการสาธารณภัยที่ผ่านมา เพื่อทบทวน ปรับปรุง และจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

1.1) มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้วยการสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนของสังคมไทยเข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อนำไปประเมินความเสี่ยงและการใช้ข้อมูล ความเสี่ยงประกอบการวางแผน การลงทุน และการตัดสินใจอย่างรู้เท่าทันภัย

1.2) ส่งเสริมการวิจัยและประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญา โดยการยกระดับ ศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ

1.3) เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงาน เครือข่ายทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศให้ครอบคลุมทุกมิติ

1.4) เสริมสร้างความเข้มแข็งการบูรณาการกับทุกภาคส่วน ให้ยกระดับมาตรฐานระบบการจัดการในภาวะฉุกเฉินของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการสาธารณภัยทุกระดับ พร้อมทั้งบรรเทาทุกข์และช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และทันต่อเหตุการณ์

1.5) พัฒนาระบบการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนโดยจัดให้มีการซ่อมสร้างและฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็วหรือให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม เพื่อลดความเสี่ยงเดิมและป้องกันความเสี่ยงใหม่

2) วัตถุประสงค์ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

2.1) เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการปฏิบัติ (Concept of Operations : CONOPs) ให้แก่หน่วยงานทุกภาคส่วน ได้แก่ องค์กรภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคม ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับประเทศในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างบูรณาการ เป็นระบบ และมีทิศทางเดียวกัน

2.2) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและทิศทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งเป็นที่ยอมรับ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย และสามารถนำไป ปรับใช้ในการจัดทำแผนทุกระดับ เพื่อให้การจัดการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เช่น

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/กรุงเทพมหานคร แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินด้านต่าง ๆ เป็นต้น

2.3) เพื่อพัฒนาขีดความสามารถการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (disaster Risk Reduction) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) และการฟื้นฟูให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตั้งแต่ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด ถึงระดับประเทศ และระดับนานาชาติ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดคือ “การรับรู้ - ปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)”

3) ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

4. แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

4.1 โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ดังนี้

ระดับนโยบาย

1) คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน

2) คณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน

ระดับปฏิบัติการ

1) ส่วนกลาง : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.1) ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฝ้าระวังติดตามสภาวะทางอุตุนิยมวิทยา จากหน่วยงานต่าง ๆ ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องศูนย์ติดตามฯ จังหวัด เพื่อเตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปรับทราบผ่านสื่อต่าง ๆ รวมถึงเว็บไซต์ <http://www.moac.go.th/builder/disas> และให้บริการข้อมูลสายด่วน 1170

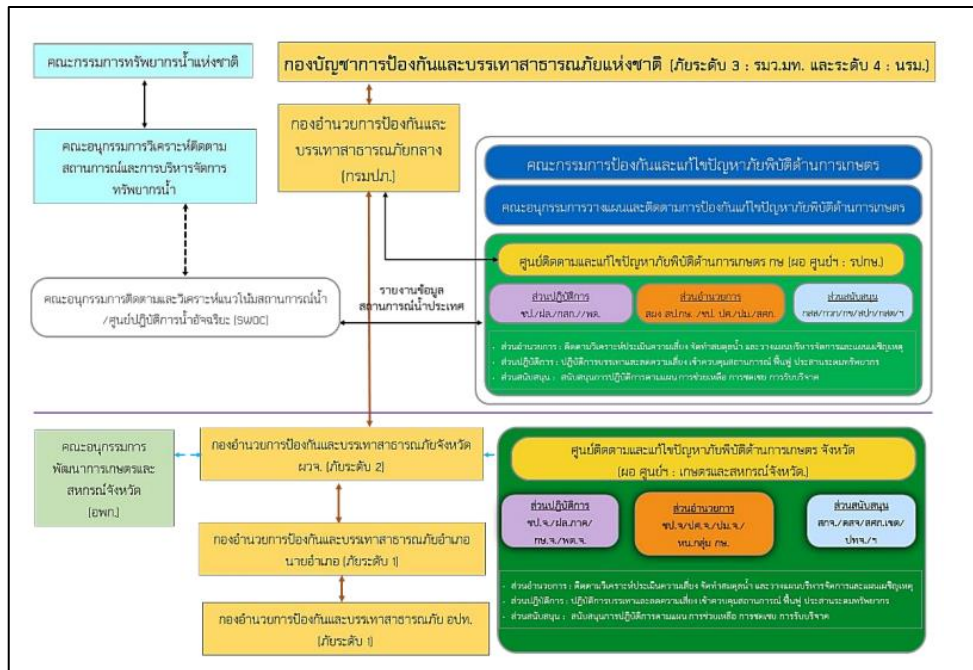
1.2) กรมชลประทาน โดยศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC) และศูนย์เครือข่าย (SWOC 1 - 17) ติดตามฝ้าระวัง สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำ สภาพน้ำท่า และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกร และประชาชนทราบผ่านทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งเว็บไซต์ <http://www.rid.go.th> และ <http://water.rid.go.th/wmsc> พร้อมทั้งให้บริการสายด่วน 1460

1.3) กรมพัฒนาที่ดิน ฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่ที่ประสบภัยแล้งหน้า เพื่อประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปทราบผ่านทางเว็บไซต์ <http://irw101.ddd.go.th/index.php>

2) ส่วนภูมิภาค : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ติดตามข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฝ้าระวังสถานการณ์ และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย

4.2 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการสาธารณสุขของประเทศ

การบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับการบริหารจัดการสาธารณสุขของประเทศ โดยในระดับนโยบายได้ร่วมบูรณาการ และปฏิบัติงานภายใต้ กอปภ.ช. ทั้งในภาวะปกติและภาวะเกิดภัย ส่วนในระดับปฏิบัติการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้า และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตามระดับความรุนแรงของภัย

ภาพที่ 4 กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

5. การกิจ บทบาท หน้าที่ ของหน่วยงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทบาท หน้าที่ ของหน่วยงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามองค์ประกอบของคำสั่งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงภารกิจ บทบาท หน้าที่ ของหน่วยงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
1. ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1. ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ และผลกระทบ ด้านการเกษตรและแจ้งเตือนภัย 2. เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ 3. รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ 4. ประสานการปฏิบัติงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กอปภ.ช.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)
2. ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด	1. ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัยในระดับจังหวัด 2. เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานในจังหวัด

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
(สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)	3. รายงานสถานการณ์และผลการช่วยเหลือต่อศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ 4. ประสานการปฏิบัติงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)
3. โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา	1. ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม 2. จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำ เพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ 3. ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร 4. ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ 5. วางแผนจัดสรรน้ำ และการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน 6. กำหนดมาตรการควบคุมการใช้น้ำของกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามแผนที่กำหนด 7. ประชาสัมพันธ์/ รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ 8. จัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย 9. การประเมินความเสียหาย และการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน
4. สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1. ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม 2. จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชให้เป็นปัจจุบัน 3. ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร 4. ให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช 5. รายงานพื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ และการให้ความช่วยเหลือ 6. การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
5. สำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1. ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม 2. จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน 3. ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำด้านวิชาการ วางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล 4. กำกับ ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (จระเข้) ที่อาจเป็นภัยต่อส่วนรวม 5. การป้องกันและกำจัดโรคสัตว์น้ำ 6. ติดตามสถานการณ์และรายงานผลกระทบ 7. การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
6. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1. ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุข และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม 2. จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ 3. ให้คำแนะนำในการวางแผนการเลี้ยงสัตว์ แผนการอพยพสัตว์ และบริหารจัดการสถานที่อพยพสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์ และการป้องกันโรคสัตว์ที่เกิดจากภัยพิบัติ 4. การเตรียมเสบียงสัตว์ และเวชภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนในกรณีที่เกิดขาดแคลน 5. ติดตามสถานการณ์ รายงานผลกระทบความเสียหาย และการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ 6. การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
7. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1. ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุข และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม 2. จัดทำและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การเกษตร ทรัพย์สินหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้การช่วยเหลือด้านหนี้สิน 3. ฝึกอบรมเพื่อฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกรที่ประสบภัย 4. สนับสนุนเงินทุน เพื่อการฟื้นฟูอาชีพสมาชิกสถาบันเกษตรกร 5. การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
8. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1. ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุข และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม 2. ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลองในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ 3. สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ 4. การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
9. สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา	1. ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุข และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม 2. จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม 3. เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร 4. จัดทำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ การขุดบ่อน้ำในไร่นา การอนุรักษ์ดินและน้ำ ฯลฯ 5. เตรียมสาร พด. น้ำหมักชีวภาพ ดินกรด (โดโลไมท์) และวัสดุอื่น เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยพิบัติ
10. ศูนย์วิจัยข้าวพระนครศรีอยุธยา	1. ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุข และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
	2. ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว เพื่อแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร 3. ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา วางแผนการปลูกข้าวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ 4. จัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี และจัดทำแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มเติม
11. สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา	1. สนับสนุนข้อมูลสภาวะอากาศและการพยากรณ์อากาศ 2. ให้บริการฐานข้อมูลด้านการเตือนภัยและการสื่อสารในภาวะวิกฤต ตลอดจนสนับสนุนการใช้ระบบสื่อสารสำรอง
12. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1. ประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลสภาพอากาศ สิ่งปกคลุมดิน สถานการณ์น้ำ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่เกิดภัยในอดีต พร้อมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแจ้งเตือนประชาชน และเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ 2. ประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนควบคุมป้องกันอันตรายจากสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ไฟป่าและหมอกควัน ธรณีพิบัติภัย และมลพิษต่าง ๆ 3. วางแผนปรับปรุงและพัฒนาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย 4. ปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยให้กลับสู่สภาพเดิม และไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัย 5. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการเกิดสาธารณภัย รวมทั้งวางแผนดำเนินการฟื้นฟูและรักษาสภาพแวดล้อมให้มีความสมดุลเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและสิ่งมีชีวิต
13. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางของจังหวัดในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ มาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 โดยมีหน้าที่ ดังนี้ 1. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด 2. จัดให้มีการศึกษา วิจัย เพื่อหามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ 3. ปฏิบัติการ ประสานการปฏิบัติให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 4. ประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยเพื่อสามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 5. อำนวยการและประสานการปฏิบัติการจัดการสาธารณภัยและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ฟื้นฟู และบูรณะสภาพพื้นที่ประสบภัยในกรณีที่เกิดสาธารณภัย 6. ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 โดยการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเขตพื้นที่จังหวัด ประกาศโดยผู้ว่าราชการจังหวัด

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
	7. ให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย 8. แนะนำให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน 9. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ

6. สถานการณ์และแนวโน้มสาธารณภัยของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

6.1 สภาพทั่วไป

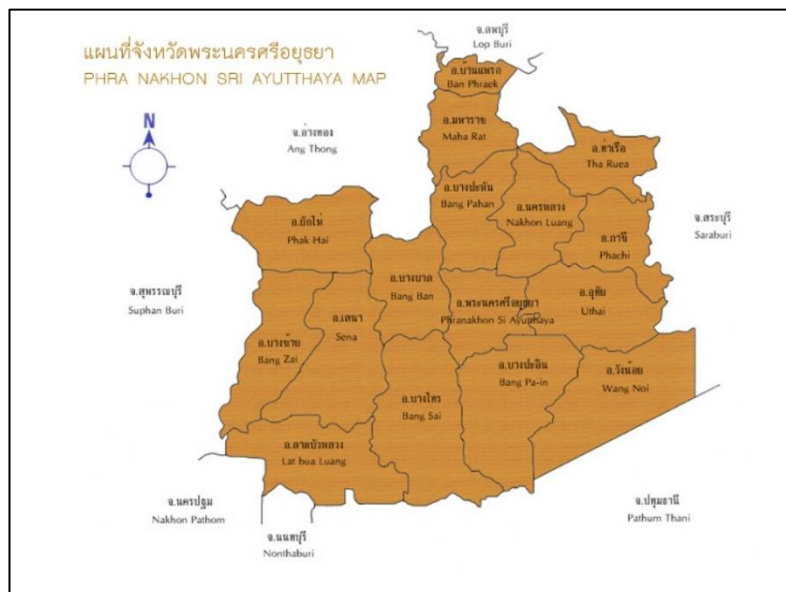
1) ภูมิประเทศ

ลักษณะทางภูมิศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างของประเทศ ห่างจากกรุงเทพมหานครทางถนนสายเอเชียประมาณ 76 กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ 72 กิโลเมตร และทางเรือประมาณ 103 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 2,556.64 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,597,900 ไร่ นับว่าเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 63 ของประเทศไทย และเป็นอันดับที่ 11 ของจังหวัดในภาคกลาง ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ มีแม่น้ำไหลผ่าน 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย รวมความยาวประมาณ 200 กิโลเมตร และมีลำคลองใหญ่น้อย 1,254 สาย เชื่อมต่อกับแม่น้ำเกือบทั่วบริเวณพื้นที่

2) อาณาเขต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดอ่างทอง และจังหวัดลพบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ 5 แผนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2) ภูมิอากาศ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่ทางตอนกลางของประเทศ มีลักษณะภูมิอากาศร้อนชื้น อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาว และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในฤดูฝน ทำให้อากาศค่อนข้างร้อน ฤดูร้อนประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน อากาศร้อนอบอ้าว ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือ ทำให้ช่วงเวลานี้มีฝนตกชุก ตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง ในบางปีที่มีปริมาณน้ำฝนมากและน้ำทะเลหนุน ทำให้เกิดปัญหาอุทกภัย ซึ่งเป็นระยะเวลานานนับเดือน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งจังหวัดประมาณ 1,009.40 มิลลิเมตรต่อปี น้ำที่หลากมาตามแม่น้ำลำคลองจะท่วมตามทุ่งลุ่มต่าง ๆ สำหรับฤดูหนาวเริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม อากาศไม่หนาวมากนัก

6.2 สถิติการเกิดสาธารณภัยของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถานการณ์สาธารณภัยของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่สำคัญที่เกิดขึ้นและสร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2553 – 2563) มีดังนี้

1) อุทกภัย (Flood)

อุทกภัยเป็นสาธารณภัยที่เกิดขึ้นเป็นประจำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเกิดจากภาวะน้ำล้นตลิ่ง ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน สิ่งสาธารณประโยชน์และทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย โดยปัจจัยหลักที่ทำให้พื้นที่ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประสบปัญหาภาวะน้ำล้นตลิ่งเกิดจากปริมาณน้ำทางภาคเหนือและภาคกลางตอนบน และการบริหารจัดการน้ำผ่านเขื่อนเจ้าพระยา และเขื่อนพระรามหก ของกรมชลประทาน ดังนี้

1.1) เขื่อนเจ้าพระยา

ระบายน้ำในอัตรา 800 ลูกบาศก์เมตร/วินาที ทำให้พื้นที่ริมแม่น้ำน้อยและคลองบางหลวง เขตตำบลบ้านกระทุ่ม หัวเวียง อำเภอสนา เกิดภาวะน้ำล้นตลิ่ง

ระบายน้ำ 1,000 ลูกบาศก์เมตร/วินาที ทำให้พื้นที่ริมแม่น้ำน้อย คลองบางหลวง ตำบลบ้านกระทุ่ม หัวเวียง บ้านโพธิ์ บ้านแพน รามจรเข้ บางนมโค อำเภอสนา และตำบลลูกฐี บ้านใหญ่ ท่าดินแดง อมฤต อำเภอดักไถ่ เกิดภาวะน้ำล้นตลิ่ง

ระบายน้ำ 1,500 ลูกบาศก์เมตร/วินาที ทำให้พื้นที่ริมแม่น้ำที่แม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน ได้แก่ อำเภอบางบาล พระนครศรีอยุธยา บางปะอิน บางไทร และพื้นที่ริมแม่น้ำน้อยในเขตอำเภอสนา บางบาล และบางไทร เกิดภาวะน้ำล้นตลิ่ง

1.2) เขื่อนพระรามหก

ระบายน้ำในอัตรา 500 ลูกบาศก์เมตร/วินาที จะทำให้น้ำล้นตลิ่งที่อำเภอบางบาล และนครหลวง

2) ภัยแล้ง (Drought)

ภัยแล้ง เกิดขึ้นเนื่องจากน้ำฝนใต้ดินหรือน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติหรืออ่างเก็บน้ำมีน้อยกว่าปกติในช่วงเวลาหนึ่ง โดยมีปริมาณน้ำน้อยกว่าที่พืชหรือสัตว์ต้องการ ซึ่งเป็นสภาวะการขาดแคลนน้ำอุปโภคและบริโภค รวมถึงน้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวม จากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นสาเหตุทำให้ฤดูฝนสั้นขึ้น ฝนน้อยกว่าปกติหรือฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาลเป็นระยะเวลานานกว่าปกติ ซึ่งหมายความว่าฤดูแล้งจะยาวนานขึ้น ซึ่งในระยะเวลา 10 ปีย้อนหลัง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่มีการประกาศพื้นที่ภัยแล้ง

3) วาตภัย (Storm)

วาตภัยเป็นสาธารณภัยที่มีสาเหตุมาจากพายุลมแรง จนทำให้เกิดความเสียหายแก่อาคาร บ้านเรือน ต้นไม้ พืชผลทางการเกษตร และสิ่งก่อสร้าง รวมถึงชีวิตของประชาชน โดยมีสาเหตุจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ คือ พายุฝนฟ้าคะนอง พายุฤดูร้อน และพายุหมุนเขตร้อน โดยเฉพาะพายุหมุนเขตร้อน จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง ซึ่งวาตภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะเกิดบ่อยครั้งในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม

6.3 สถานการณ์แนวโน้มการเกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากความเสี่ยงสาธารณภัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้ทราบถึงพื้นที่ ระดับความเสี่ยง และปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความเสี่ยงในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงระดับความเสี่ยง ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดสาธารณภัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทของภัย	ระดับความเสี่ยง			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
อุทกภัย/น้ำล้นตลิ่ง	1. อ.เสนา 2. อ.บางบาล 3. อ.บางไทร 4. อ.พระนครศรีอยุธยา 5. อ.บางปะอิน 6. อ.ผักไห่	1. อ.ท่าเรือ 2. อ.นครหลวง 3. อ.มหาราช 4. อ.บางปะหัน 5. อ.บ้านแพรก 6. อ.ลาดบัวหลวง 7. อ.บางซ้าย	1. อ.ภาชี 2. อ.วังน้อย 3. อ.อุทัย	ความเปราะบาง 1. เป็นพื้นที่รับการระบายน้ำจากเขื่อนทางเหนือ 2. โครงสร้างบ้านเรือนประชาชนปรับเปลี่ยนไป เช่น การสร้างบ้านชั้นเดียว ความล่อแหลม 1 ชุมชนติดริมแม่น้ำ 2. การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่น การสร้างหมู่บ้านจัดสรรในพื้นที่รับน้ำ 3. มีพื้นที่ติดแม่น้ำสายหลัก 4 สาย ปัจจัยในพื้นที่ 1. จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งจะประสบปัญหาน้ำล้นตลิ่งเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - พฤศจิกายน ของทุกปี 2. การระบายน้ำจากเขื่อนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและปริมาณน้ำผ่านประตูระบายน้ำที่จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ลุ่มต่ำ การระบายน้ำ 1. <u>ลุ่มแม่น้ำน้อย</u> - ปริมาณน้ำผ่าน จ.นครสวรรค์ > 1,500 ลบ.ม./วินาที - ปริมาณน้ำผ่านประตูระบายผักไห่ > 150 ลบ.ม./วินาที - ปริมาณฝนที่ตกหนักในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี อ่างทอง และสุพรรณบุรี 2. <u>ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา</u> - ปริมาณน้ำผ่านเขื่อนเจ้าพระยา > 1,500 ลบ.ม./วินาที - ปริมาณน้ำผ่านท้ายเขื่อนเจ้าพระยา > 800 ลบ.ม./วินาที - ปริมาณฝนที่ตกหนักในพื้นที่จังหวัดแพร่ น่าน พิจิตร โลกนครสวรรค์ ชัยนาท และอุทัยธานี 3. <u>ลุ่มแม่น้ำลพบุรี</u> - ปริมาณน้ำผ่านประตูระบายปากแม่น้ำลพบุรี > 50 ลบ.ม./วินาที - ปริมาณน้ำผ่านประตูระบายวัดมณีชลขันธ์ ลพบุรี > 80 ลบ.ม./วินาที

ประเภทของภัย	ระดับความเสี่ยง			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
				- ปริมาณฝนที่ตกหนักในพื้นที่อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ และตำบลลำนารายณ์ อำเภอสระโบสถ์ อำเภอโคกสำโรง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี 4. <u>ลุ่มแม่น้ำป่าสัก</u> - ปริมาณน้ำระบายท้ายเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ > 500 ลบ.ม./วินาที - ปริมาณน้ำระบายท้ายเขื่อนพระรามหก > 300 ลบ.ม./วินาที ปริมาณฝนตกภายในจังหวัดหากมีปริมาณฝนตกเกินกว่า 100 มิลลิเมตร จะทำให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่การเกษตร และพื้นที่ชุมชนในเขตเมือง เนื่องจากระบายน้ำไม่ทัน ศักยภาพ 1. กำหนดตัวแทนซึ่งจะเป็นผู้นำหมู่บ้าน ชุมชน หัวหน้าคุ้ม หัวหน้าซอย รับผิดชอบ 1 คน : 10 – 20ครัวเรือนในแต่ละชุมชน/หมู่บ้าน 2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่มีการจัดสรรงบประมาณในการแก้ไขปัญหาและเฝ้าระวัง 3. จังหวัด/อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการขุดลอกคลองคูคลอง/สระน้ำ และกำจัดวัชพืชเพื่อเปิดทางระบายน้ำทุกปี
ภัยแล้ง	1. อ.มหาราช 2. อ.บ้านแพรก 3. อ.ท่าเรือ 4. อ.ภาชี	1. บางปะอิน 2. อ.บางบาล 3. อ.เสนา 4. อ.ผักไห่ 5. อ.บางปะหัน 6. อ.อุทัย 7. อ.วังน้อย 8. นครหลวง	1. อ.บางไทร 2. อ.บางซ้าย 3. อ.พระนครศรีอยุธยา 4. อ.ลาดบัวหลวง	ความล่อแหลม 1. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้ฝนไม่ตกตามฤดูกาล ฝนทิ้งช่วง 2. มีแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค น้อย 3. แหล่งกักเก็บน้ำเสื่อมโทรม/ตื้นเขิน 4. ไม่มีพื้นที่กักเก็บน้ำ 5. น้ำในแม่น้ำสายหลักและในลำคลองมีปริมาณน้อย ไม่เพียงพอแก่การใช้ ความเปราะบาง ประชาชนทำนาปรังนอกแผนที่กำหนดไว้ ศักยภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่มีการจัดสรรงบประมาณในการแก้ไขปัญหาและเฝ้าระวัง
วาตภัย	1. อ.วังน้อย 2. อ.ผักไห่	1. อ.ลาดบัวหลวง 2. อ.มหาราช 3. อ.ภาชี 4. นครหลวง 5. อ.บางไทร 6. อ.บางปะหัน 7. อ.พระนครศรีอยุธยา 8. อ.เสนา	1. อ.ท่าเรือ 2. อ.บางซ้าย 3. อ.บางบาล 4. อ.อุทัย 5. อ.บ้านแพรก 6. อ.บางปะอิน	ความล่อแหลม 1. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 2. โครงสร้างบ้านเรือนตั้งอยู่ในทิศทางขวางทางลม ความเปราะบาง 1. การสร้างบ้านเรือนมีลักษณะชั่วคราว กึ่งชั่วคราว 2. สิ่งปลูกสร้างที่ไม่ต้านลม/มีความแข็งแรงไม่เพียงพอ ศักยภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดสรรงบประมาณในการแก้ไขปัญหาและเฝ้าระวัง

6.4 ปฏิทินสาธารณภัยประจำปี

สาธารณภัยที่เกิดขึ้นเป็นประจำในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งตามช่วงเวลาของการเกิดภัยนั้น ๆ ในรอบ 1 ปี ซึ่งมีทั้งสาธารณภัยที่สามารถคาดการณ์ได้หรือสาธารณภัยรูปแบบใหม่ และ/หรือมีรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิมเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งทำให้คาดการณ์ได้ยากหรือมีความไม่แน่นอนสูง

ตารางที่ 6 แสดงช่วงเวลาของการเกิดภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภัย/ เดือน	ระยะเวลาที่เกิดภัย											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อุทกภัย					←							→
ภัยแล้ง	←		ฤดูแล้ง			ฝนทิ้งช่วง						
วาตภัย			←									

ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2564 – 2570

7. มาตรการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

7.1 แผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาวางแผนเพื่อป้องกันความเสี่ยง แก่ไขปัญหาความเปราะบาง และความล่อแหลม การเตรียมความพร้อมและเพิ่มศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในทุกระดับ โดยนำผลการประเมินความเสี่ยงมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยจากทุกหน่วยงานมาใช้ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามภัยประเภทต่าง ๆ เพื่อจัดลำดับความสำคัญและจัดสรรทรัพยากร รวมถึงการสร้างนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยบรรจุในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และแผนพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 7 แสดงแผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง			แนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	หน่วยงานรับผิดชอบ
	สูง	กลาง	ต่ำ			
อุทกภัย/น้ำล้นตลิ่ง	1. อ.เสนา 2. อ.บางบาล 3. อ.บางไทร 4. อ.พระนครศรีอยุธยา 5. อ.บางปะอิน 6. อ.ผักไห่	1. อ.ท่าเรือ 2. อ.นครหลวง 3. อ.มหาราช 4. อ.บางปะหัน 5. อ.บ้านแพรก	1. อ.ภาชี 2. อ.ลาดบัวหลวง 3. อ.อุทัย 4. อ.วังน้อย 5. อ.บางซ้าย	1. จัดทำฐานข้อมูลสถิติเพื่อนำมาวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัย 2. สร้างระบบการแจ้งเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ 3. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและสาเหตุของการเกิดภัย 4. ประเมินความเสี่ยงภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม โดยการประเมินภัยและความล่อแหลมเพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่ม รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบเพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริการจัดการภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม	ใช้โครงสร้าง 1. โครงการขุดลอกลำน้ำสาธารณะและการขุดสระกักเก็บน้ำเพื่อป้องกันภัยแล้งและอุทกภัย 2. การสร้างอ่างเก็บกักน้ำและสร้างระบบระบายน้ำ 3. ปลูกไม้คลุมหน้าดินกันดินพังทลาย 4. โครงการก่อสร้างฝาย/เขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำ 5. โครงการขุดเจาะบ่อบาดาล 6. โครงการรณรงค์ปลูกป่า/หญ้าแฝก ฯลฯ ไม่ใช้โครงสร้าง 1. การฝึกอบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดอุทกภัย 2. โครงการด้านการจัดทำข้อมูลสถิติภัย 3. โครงการด้านการพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัย	1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 2. อำเภอ 3. จังหวัด 4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ภัยแล้ง	1. อ.มหาราช 2. อ.บ้านแพรก 3. อ.ท่าเรือ 4. อ.ภาชี	1. อ.บางปะอิน 2. อ.บางบาล 3. อ.เสนา 4. อ.ผักไห่ 5. อ.บางปะหัน 6. อ.อุทัย 7. อ.วังน้อย 8. อ.นครหลวง	1. อ.บางไทร 2. อ.บางซ้าย 3. อ.พระนครศรีอยุธยา 4. อ.ลาดบัวหลวง	1. จัดทำฐานข้อมูลสถิติเพื่อนำมาวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัย 2. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและสาเหตุของการเกิดภัย	ใช้โครงสร้าง 1. โครงการขุดลอกลำน้ำสาธารณะ และการขุดสระกักเก็บน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย 2. การสร้างอ่างเก็บกักน้ำและสร้างระบบระบายน้ำ 3. โครงการก่อสร้างฝาย/เขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำ 4. โครงการขุดเจาะบ่อบาดาล ไม่ใช้โครงสร้าง 1. โครงการด้านการจัดทำข้อมูลสถิติภัย 2. โครงการด้านการพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัย	1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 2. อำเภอ 3. จังหวัด 4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประเภท ของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง			แนวทางการลดความเสี่ยง จากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	หน่วยงานรับผิดชอบ
	สูง	กลาง	ต่ำ			
วาตภัย	1. อ.วังน้อย 2. อ.ผักไห่	1. อ.ลาดบัวหลวง 2. อ.มหาราช 3. อ.ภาชี 4. อ.นครหลวง 5. อ.บางไทร 6. อ.บางปะหัน 7. อ.พระนครศรีอยุธยา 8. อ.เสนา	1. อ.ท่าเรือ 2. อ.บางซ้าย 3. อ.บางบาล 4. อ.อุทัย 5. อ.บ้านแพรก 6. อ.บางปะอิน	1. จัดทำฐานข้อมูลสถิติเพื่อนำมาวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัย 2. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและสาเหตุของการเกิดภัย	ใช้โครงสร้าง 1. ติดตั้งอุปกรณ์แจ้งเตือน 2. การตรวจสอบความแข็งแรงของสิ่งปลูกสร้าง ไม่ใช้โครงสร้าง 1. โครงการด้านการจัดทำข้อมูลสถิติภัย 2. โครงการด้านการพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัย 3. การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมื่อเกิดภัย	1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. อำเภอ 3. จังหวัด 4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) ลุ่มแม่น้ำลพบุรี (ฝั่งซ้ายแม่น้ำเจ้าพระยา) ได้แก่

2.1) ทุ่งบางกุ้ง พื้นที่รับน้ำ 17,000 ไร่ (27.20 ตารางกิโลเมตร) เกือบน้ำในพื้นที่สูงเฉลี่ยจากผิวดิน (Max) 1.00 เมตร ประมาณ 27 ล้านลูกบาศก์เมตร

3) ลุ่มแม่น้ำป่าสัก (ฝั่งซ้ายแม่น้ำเจ้าพระยา) ได้แก่

3.1) ทุ่งบางกุ้ง พื้นที่รับน้ำ 83,000 ไร่ (132.80 ตารางกิโลเมตร) เกือบน้ำในพื้นที่สูงเฉลี่ยจากผิวดิน (Max) 1.00 เมตร ประมาณ 130 ล้านลูกบาศก์เมตร

ภาพที่ 7 การปรับเปลี่ยนระบบการปลูกข้าวเหลื่อมเวลาในพื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งรับน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา สำนักงานชลประทานที่ 10

8. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

8.1 ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

พื้นที่ทั้งหมด 1,591,965.01 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 859,266.05 ไร่ (53.98% ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 830,915.84 ไร่ พืชไร่ 1,683.15 ไร่ ไม้ผล 12,015.82 ไร่ ไม้ยืนต้น 6,671.23 ไร่ พืชผัก 5,585.88 ไร่ ไม้ดอก 1,258.75 ไร่ ไม้ประดับ 518.18 ไร่ สมุนไพร/เครื่องเทศ 617.20 ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทาน 1,162,349.10 ไร่ พื้นที่ประมง 20,993.08 ไร่ และพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน 34,188 ไร่

8.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

- 1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 227.83 ล้านลูกบาศก์เมตร
- 2) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่วันที่ 1 – 31 พฤษภาคม 2568 เฉลี่ย 128.85 มิลลิเมตร
- 3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัด จำแนก 4 ด้าน ประกอบด้วย อุปโภคบริโภค 10.50 ล้านลูกบาศก์เมตร ระบบนิเวศน์ 10.52 ล้านลูกบาศก์เมตร เกษตรกรรม 199.81 ล้านลูกบาศก์เมตร และอุตสาหกรรม 7.00 ล้านลูกบาศก์เมตร

8.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) มีมูลค่า 393,943 ล้านบาท (ปี 2566) จำนวนประชากร 822,106 คน เป็นภาคการเกษตรทั้งหมด 43,611ครัวเรือน

8.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

- 1) ข้าว (ข้าวนาปรัง ปี 2567/68) พื้นที่ปลูกสะสม 759,907.49 ไร่ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวสะสม 697,111.49 ไร่ ผลผลิตทั้งหมดสะสม 537,728.53 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยสะสม 771.37 กิโลกรัม/ไร่ และข้าวนาปี ปี 68/69 พื้นที่ปลูกสะสม 467,528.47 ไร่
- 2) พืชผัก พื้นที่ปลูกสะสม 4,335.82 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยสะสม 496.42 กิโลกรัม/ไร่
- 3) เมล่อนญี่ปุ่น พื้นที่ปลูกสะสม 169.50 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยสะสม 459.68 กิโลกรัม/ไร่
- 4) ผักบุ้งจีน พื้นที่ปลูกสะสม 1,113.00 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยสะสม 875.23 กิโลกรัม/ไร่

ตารางที่ 8 แสดงพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พืช	พื้นที่ปลูกสะสม (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว สะสม (ไร่)	ผลผลิตทั้งหมด สะสม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย สะสม (กก./ไร่)	หมายเหตุ
1. ข้าวนาปรัง ปี 2567/68	759,907.49	697,111.49	537,728.53	771.37	
1.1 ปทุมธานี	1,797.00	1,602.75	1,200.24	748.86	
1.2 ไรซ์เบอร์รี่	5.00	5.00	2.25	450.00	
1.3 กข 41	368,581.49	362,852.49	289,561.90	798.02	
1.4 กข 85	125,325.00	120,673.75	89,044.91	737.90	
1.5 กข 61	70,618.00	70,153.50	52,291.10	750.64	
1.6 กข 57	49,048.50	47,215.25	36,498.05	748.69	
1.7 อื่น ๆ	144,523.50	94,609.50	69,130.08	688.47	
2. พืชผัก	4,811.88	2,986.99	2,025.38	678.07	ผักบุ้งจีน ผักบุ้งน้ำ ตะไคร้ เห็ดตับเต่า กระเพรา ฯลฯ
3. เมล่อนญี่ปุ่น	169.50	93.00	42.75	459.68	อำเภอบางไทร บางบาล บางปะหัน ผักไห่ ภาชี ลาดบัวหลวง วังน้อย อุทัย
4. ผักบุ้งจีน	1,113.00	75.50	66.08	875.23	อำเภอท่าเรือ บางไทร ผักไห่ ลาดบัวหลวง วังน้อย มหาราช

8.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

- 1) โค 7,997 ตัว
- 2) กระบือ 2,254 ตัว
- 3) สุกร 33,626 ตัว
- 4) แพะ 9,237 ตัว
- 5) ไก่เนื้อ 2,631,857 ตัว
- 6) ไก่ไข่ 3,366,027 ตัว
- 7) เป็ดเนื้อ 36,268 ตัว
- 8) เป็ดไข่ 324,478 ตัว
- 9) นกกระทาพันธุ์เนื้อ 1,581,542 ตัว
- 10) นกกระทาพันธุ์ไข่ 488,990 ตัว

8.6 สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

- 1) ปลาดุก 880 ตัน/ปี
- 2) ปลานิล 3,870 ตัน/ปี
- 3) กุ้งก้ามกราม 578 ตัน/ปี
- 4) ปลาสวาย 1,142 ตัน/ปี
- 5) กุ้งขาว 650 ตัน/ปี

8.7 สินค้าเด่น/สินค้า GI ละครุดบ้านใหม่ เป็นละครุดพันธุ์มะกอกที่มีทรงผลกลมรี ลูกเล็กคล้ายผลมะกอกผิวเปลือกบาง สีสน้ำตาลเข้ม เนื้อแน่นละเอียด กรอบ รสชาติหวาน และมีกลิ่นหอม ซึ่งปลูกในพื้นที่ ตำบลบ้านใหม่ ตำบลท่าตอ และตำบลบ้านขาว อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พื้นที่ปลูกอำเภอมหาราช จำนวน 2,387 ตัน พื้นที่ 117 ไร่ ผลผลิต 100 ตัน/ปี ขายได้กิโลกรัมละ 30 – 40 บาท

8.8 สหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย

- 1) สหกรณ์การเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสหกรณ์การเกษตรจำนวน 27 สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ 49,445 ราย มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ (ยอดสะสม) 1,026,701,881.09 บาท
- 2) สหกรณ์นอกภาคการเกษตร มีสหกรณ์จำนวน 38 สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ 27,948 ราย มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ 5,856,686,936.84 บาท
- 3) กลุ่มเกษตรกร มีกลุ่มเกษตรกรจำนวน 70 กลุ่ม สมาชิกกลุ่มเกษตรกร 3,015 ราย มูลค่าธุรกิจกลุ่มเกษตรกร 25,787,417.50 บาท

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2568)

8.9 ทรัพยากรน้ำ

- 1) **แม่น้ำ** จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรน้ำ โดยมีแม่น้ำไหลผ่าน 4 สาย ดังนี้

1.1) แม่น้ำเจ้าพระยา เริ่มจากปากน้ำโพจังหวัดนครสวรรค์ ผ่านเขื่อนเจ้าพระยาที่จังหวัดชัยนาท ไหลผ่านจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอบางบาล พระนครศรีอยุธยา บางปะอิน และบางไทร รวมความยาวของแม่น้ำที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ 55 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 85 – 90 เมตร

1.2) แม่น้ำป่าสัก มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาเพชรบูรณ์ในเขตพื้นที่อำเภอด่านซ้าย ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดเลย จากนั้นไหลผ่านจังหวัดเพชรบูรณ์ ลพบุรี สระบุรี และเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อำเภอท่าเรือ และนครหลวง แล้วไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอพระนครศรีอยุธยา หน้าวัดพนัญเชิงวรวิหาร รวมความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ 52 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 85 – 90 เมตร

1.3) แม่น้ำลพบุรี เป็นลำน้ำธรรมชาติ มีต้นที่ตำบลม่วงหมู อำเภอมอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ไหลผ่านจังหวัดลพบุรีเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อำเภอบ้านแพรก มหาราช บางปะหัน และอำเภอพระนครศรีอยุธยา แล้วไหลมาบรรจบกับแม่น้ำป่าสักที่หน้าวัดตองปุในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ 62.5 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 50 – 90 เมตร

1.4) แม่น้ำน้อย เป็นลำน้ำธรรมชาติรับน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาเหนือเขื่อนเจ้าพระยาที่ประตูระบายน้ำบรมธาตุไหลผ่านจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อำเภอผักไห่ เสนา และบางไทร ไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอบางไทร ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ 30 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 50 – 90 เมตร

- 2) **อ่างเก็บน้ำ** จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอ่างเก็บน้ำ จำนวน 7 อ่าง ปริมาตรกักเก็บรวมทั้งสิ้น 4,339,900 ลูกบาศก์เมตร

2.1) โครงการพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ปริมาตรกักเก็บ 2,003,400 ลูกบาศก์เมตร

2.2) โครงการสระเก็บน้ำพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ปริมาตรกักเก็บ 1,209,000 ลูกบาศก์เมตร

2.3) อ่างเก็บน้ำหนองบอน ปริมาตรกักเก็บ 200,000 ลูกบาศก์เมตร

2.4) อ่างเก็บน้ำหนองลาดสวาย ปริมาตรกักเก็บ 77,000 ลูกบาศก์เมตร

2.5) อ่างเก็บน้ำหนองขโมย ปริมาตรกักเก็บ 37,000 ลูกบาศก์เมตร

2.6) แก้มลิงหนองหวาย ปริมาตรกักเก็บ 229,500 ลูกบาศก์เมตร

2.7) แก้มลิงหนองลาดหญ้าแพรก ปริมาตรกักเก็บ 584,000 ลูกบาศก์เมตร

3) **น้ำบาดาล** ลักษณะทางธรณีวิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง ตอนใต้ ทำให้ลึกลงไปได้พื้นดินของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นแหล่งกักตุนน้ำขนาดใหญ่ เมื่อกวดยและทรายมีขนาดใหญ่และมีลักษณะกลมมน น้ำบาดาลสะสมตัวอยู่ระหว่างช่องว่างและเม็ดกรวดและทรายแทรกสลับอยู่กับชั้นดินเหนียวทำให้มีชั้นบาดาลหลายชั้น และเป็นชั้นน้ำที่แผ่ขยายออกไปเป็นแนวราบอย่างกว้างขวาง มีคุณสมบัติทางอุทกธรณีวิทยาเฉพาะตัว ซึ่งเป็นลักษณะที่พบอยู่ในชั้นน้ำบาดาลส่วนใหญ่ของที่ราบลุ่มภาคกลาง ตอนใต้ กล่าวคือ น้ำบาดาลแต่ละชั้นจะมีดินเหนียวรองรับอยู่ด้านล่างและปิดทับอยู่ ด้านบนจัดเป็นชั้นน้ำบาดาลใต้แรงดัน (Confined Aquifer)

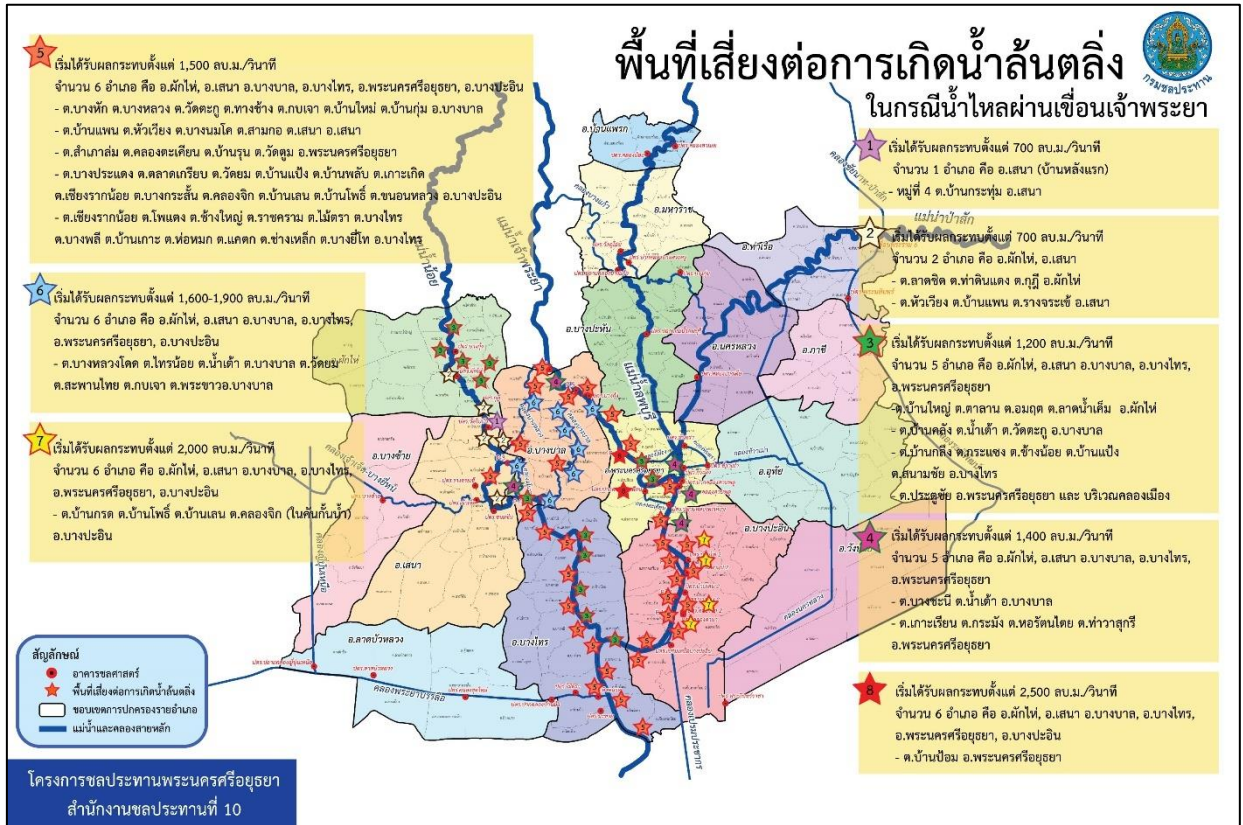
ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2564 – 2570

8.10 พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำล้นตลิ่ง

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะได้รับผลกระทบต่อการเกิดน้ำล้นตลิ่ง ในกรณีที่น้ำไหลผ่านเขื่อนเจ้าพระยา โดยสามารถแบ่งกลุ่มพื้นที่เสี่ยงได้ ดังนี้

- 1) เริ่มได้รับผลกระทบตั้งแต่ 600 ลูกบาศก์เมตร/วินาที จำนวน 1 อำเภอ คือ อำเภอสนา
- หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านแพน อำเภอสนา
- 2) เริ่มได้รับผลกระทบตั้งแต่ 700 ลูกบาศก์เมตร/วินาที จำนวน 2 อำเภอ คือ อำเภอผักไห่ และสนา
- ตำบลลาดชิด ท่าดินแดง กุฎี อำเภอผักไห่
- ตำบลหัวเวียง บ้านกระทุ่ม รามจรเข้ อำเภอสนา
- 3) เริ่มได้รับผลกระทบตั้งแต่ 1,200 ลูกบาศก์เมตร/วินาที จำนวน 5 อำเภอ คือ อำเภอผักไห่ สนา บางบาล บางไทร และพระนครศรีอยุธยา
- ตำบลบ้านใหญ่ ตาลาน อมฤต ลาดน้ำเค็ม อำเภอผักไห่
- ตำบลบ้านคลัง น้ำเต้า วัดตะกุก อำเภอบางบาล
- ตำบลบ้านกลึง กระแซง ช้างน้อย บ้านแป่ง สนาชัย อำเภอบางไทร
- ตำบลประจักษ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา และบริเวณคลองเมือง
- 4) เริ่มได้รับผลกระทบตั้งแต่ 1,400 ลูกบาศก์เมตร/วินาที จำนวน 5 อำเภอ คือ อำเภอผักไห่ สนา บางบาล บางไทร และพระนครศรีอยุธยา
- ตำบลบางชะนี น้ำเต้า อำเภอบางบาล
- ตำบลเกาะเรียน กระมัง หอรัตนไชย ท่าวาสุกรี อำเภอพระนครศรีอยุธยา
- 5) เริ่มได้รับผลกระทบตั้งแต่ 1,500 ลูกบาศก์เมตร/วินาที จำนวน 6 อำเภอ คือ อำเภอผักไห่ สนา บางบาล บางไทร พระนครศรีอยุธยา และบางปะอิน
- ตำบลบางหัก บางหลวง วัดตะกุก บางช้าง กบเจา บ้านใหม่ บ้านกุ่ม อำเภอบางบาล
- ตำบลบ้านแพน หัวเวียง บางนมโค สามกอ สนา อำเภอสนา
- ตำบลสำเภาล่ม คลองตะเคียน บ้านรุน วัดตูม อำเภอพระนครศรีอยุธยา
- ตำบลบางประแดง ตลาดเกรียบ วัดยม บ้านแป่ง บ้านพลับ เกาะเกิด เขียงรากน้อย บางกระสัน คลองจิก บ้านเลน บ้านโพธิ์ ขอนหลวง อำเภอบางปะอิน
- ตำบลเขียงรากน้อย โพธิ์แดง ช้างใหญ่ ราชคราม ไม้ตรา บางไทร บางพลี บ้านเกาะ ห่อหมก แดก ช่างเหล็ก บางอีไทย อำเภอบางไทร
- 6) เริ่มได้รับผลกระทบตั้งแต่ 1,600 – 1,900 ลูกบาศก์เมตร/วินาที จำนวน 6 อำเภอ คือ อำเภอผักไห่ สนา บางบาล บางไทร พระนครศรีอยุธยา และบางปะอิน
- ตำบลบางหลวงโดด ไทรน้อย น้ำเต้า บางบาล วัดยม สะพานไทย กบเจา พระขาว อำเภอบางบาล
- 7) เริ่มได้รับผลกระทบตั้งแต่ 2,000 ลูกบาศก์เมตร/วินาที จำนวน 6 อำเภอ คือ อำเภอผักไห่ สนา พระนครศรีอยุธยา บางบาล บางไทร และบางปะอิน

- ตำบลบ้านกรด บ้านโพธิ์ บ้านเลน คลองจิก (ในคันกันน้ำ) อำเภอบางปะอิน
- 8) เริ่มได้รับผลกระทบตั้งแต่ 2,500 ลูกบาศก์เมตร/วินาที จำนวน 6 อำเภอ คือ อำเภอฟักไผ่ เสนา บางบาล บางไทร พระนครศรีอยุธยา และบางปะอิน
- ตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ 8 พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำล้นตลิ่งในกรณีน้ำไหลผ่านเขื่อนเจ้าพระยา

ที่มา : โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา สำนักงานชลประทานที่ 10

9. แหล่งน้ำพื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

9.1 **พื้นที่ชลประทาน** พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,234,691 ไร่ ประกอบด้วย 1 โครงการชลประทาน และ 13 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักชลประทานที่ 10 - 12

ตารางที่ 9 แสดงแหล่งน้ำพื้นที่ชลประทานและระบบชลประทานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อโครงการชลประทาน	เขตที่รับประโยชน์ (อำเภอ)	พื้นที่โครงการ(ไร่)
สำนักชลประทานที่ 10			
1	โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา บางไทร บางปะอิน	36,000
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระเทียม	บ้านแพรก महाराज บางปะหัน	42,292
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเรียงราง	บางปะหัน महाराज ท่าเรือ พระนครศรีอยุธยา นครหลวง	90,723
4	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองเพรียว - เส้าไห้	ท่าเรือ ภาษี	12,680
5	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้	ท่าเรือ ภาษี อุทัย วังน้อย	139,553
6	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง	พระนครศรีอยุธยา บางปะอิน ท่าเรือ นคร หลวง ภาษี อุทัย วังน้อย	183,838
7	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางบาล	บางบาล เสนา บางไทร พระนครศรีอยุธยา บางปะอิน	130,616
8	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช	บ้านแพรก महाराज บางบาล พระนครศรีอยุธยา บางปะหัน	89,215
สำนักชลประทานที่ 11			
1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ดบางยี่หน	บางบาล เสนา บางไทร บางซ้าย ลาดบัวหลวง	289,526
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ	วังน้อย	21,540
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบันลือ	บางไทร ลาดบัวหลวง	43,525
สำนักชลประทานที่ 12			
1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผักไห่	ผักไห่ บางบาล เสนา บางซ้าย	115,706
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสูตร	ผักไห่	17,773
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางมณี	ผักไห่	21,704

9.2 **โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 3 โครงการ ปริมาณความจุรวมทั้งสิ้น 133,412,400 ลูกบาศก์เมตร

ตารางที่ 10 แสดงโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	โครงการ	ปริมาณความจุ (ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
แก้มลิง ขนาดกลาง	โครงการพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	2,203,400	1,745	611
แก้มลิง ขนาดกลาง	โครงการสระเก็บน้ำพระราชนุสาวรีย์สมเด็จพระศรีสุริเยทัย	1,209,000	1,171	921
แก้มลิง ขนาดใหญ่	โครงการแก้มลิงบางบาล	130,000,000	27,450	27,450

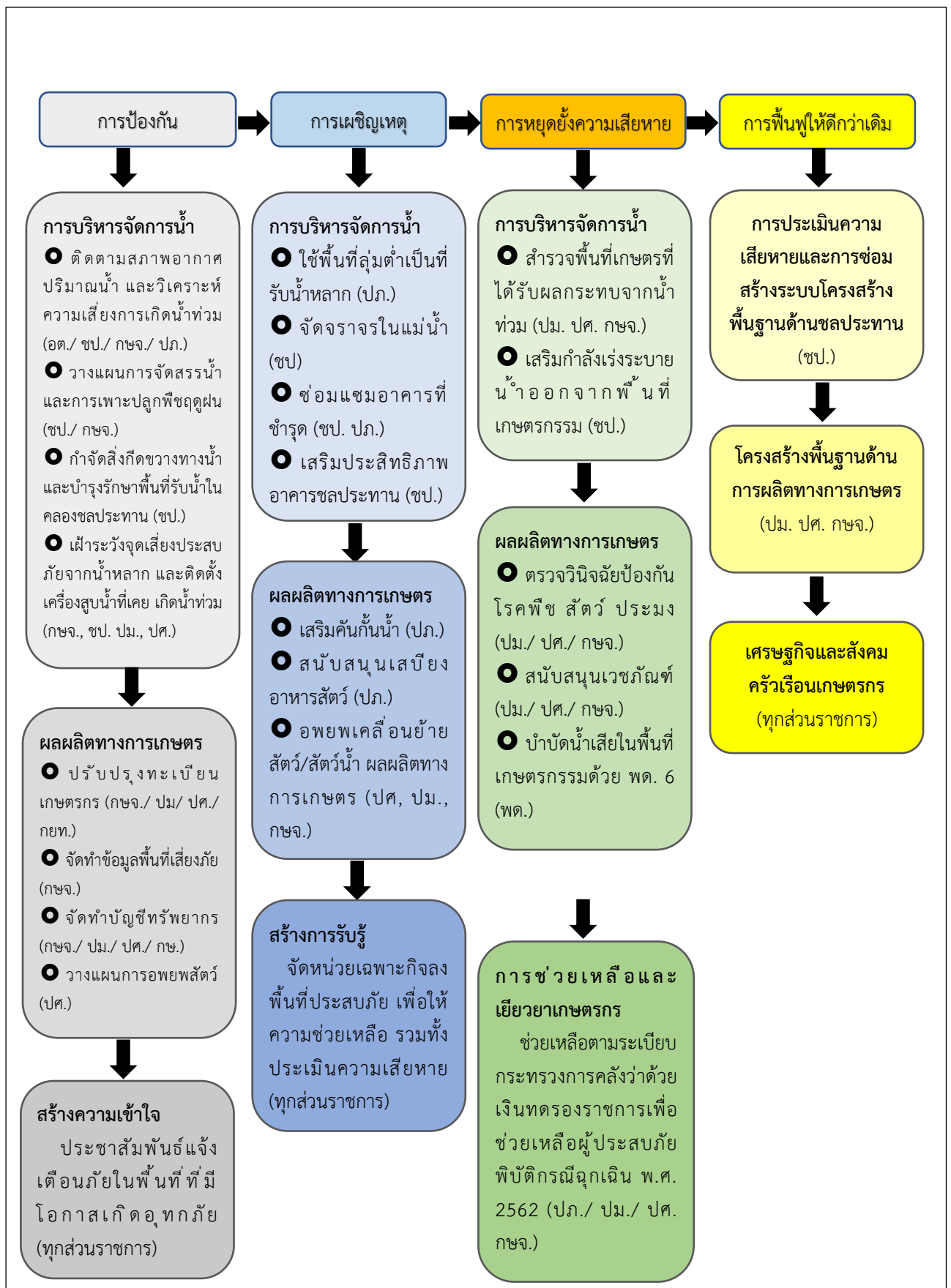
ตารางที่ 11 แสดงมาตรการลดความเสี่ยงจากอุทกภัยด้านการเกษตร

ก่อนเกิดภัย	
➤ การป้องกัน	
1. การบริหารจัดการน้ำ	■ การติดตามสภาพอากาศ ปริมาณน้ำ วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง และวางแผนการบริหารจัดการน้ำ ☞ การคาดการณ์และการติดตามสภาวะทาง อุตุ-อุทกวิทยา อย่างใกล้ชิด ประกอบด้วยสภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำฝน สภาพน้ำท่า สภาพน้ำในอ่างสภาพ น้ำท่วม และพายุจร เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ☞ การบริหารน้ำในอ่างเก็บน้ำ โดยใช้ Reservoir Operation Simulation และ Reservoir Operation Rule Curve โดยกรมชลประทาน และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำของ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของทั้งสอง หน่วยงาน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อกำหนดการเก็บกักน้ำและการ ระบายน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์การเก็บกักน้ำในอ่าง (Rule Curve) ที่กำหนดไว้ใน แต่ละช่วงเวลา ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจากสภาพน้ำหลากอันอย่างรุนแรงและ เกิดภาวะน้ำท่วมด้านท้ายน้ำ ตลอดจนเร่งเก็บกักน้ำให้ได้มากที่สุดช่วงปลายฤดู ฝนเพื่อเป็นน้ำต้นทุนสำหรับใช้ในช่วงฤดูแล้ง ☞ การใช้ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย เป็นเครื่องมือ ในการติดตามสถานการณ์น้ำในแบบเวลาจริง ตลอดจนพยากรณ์สถานการณ์น้ำ ในลุ่มน้ำที่อาจจะเกิดขึ้นได้เพื่อประโยชน์ในการเตือนภัยล่วงหน้าเกิดขึ้น แจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือ หรือส่งน้ำบางส่วนเข้าไปในระบบชลประทาน โดยไม่ให้เกิดปัญหากับการ เพาะปลูกพืชของเกษตรกร เพื่อลดระดับน้ำสูงสุดในลำน้ำ ☞ ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC) และศูนย์เครือข่าย (SWOC 1-17) ทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิดและจัดทำรายงานรวมถึงการแจ้ง ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ตามผังการติดต่อและ ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ขณะนี้ได้เปิดให้บริการสายด่วนแก่ประชาชนทั่วไป เพื่อ สอบถามข้อมูลเรื่องน้ำได้ที่เบอร์ 1460 ☞ คณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ ซึ่งมี เจ้าหน้าที่จากกรมชลประทาน กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากร น้ำและการเกษตร กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต กรม ทรัพยากรน้ำ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร กรมโยธาธิการและผังเมือง และ กปร. ร่วมเป็นคณะอนุกรรมการฯ มีหน้าที่ ประสานงานแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อติดตามสภาพภูมิอากาศ น้ำฝน น้ำท่า และวิเคราะห์แนวโน้มสภาพน้ำ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการน้ำ โดยมีการประชุมติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำและวางแผน บริหารจัดการน้ำทุกสัปดาห์ ☞ การบริหารข้อมูล น้ำฝน น้ำในอ่างฯ น้ำท่าและน้ำท่วม เพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก ให้ทราบสถานการณ์ที่

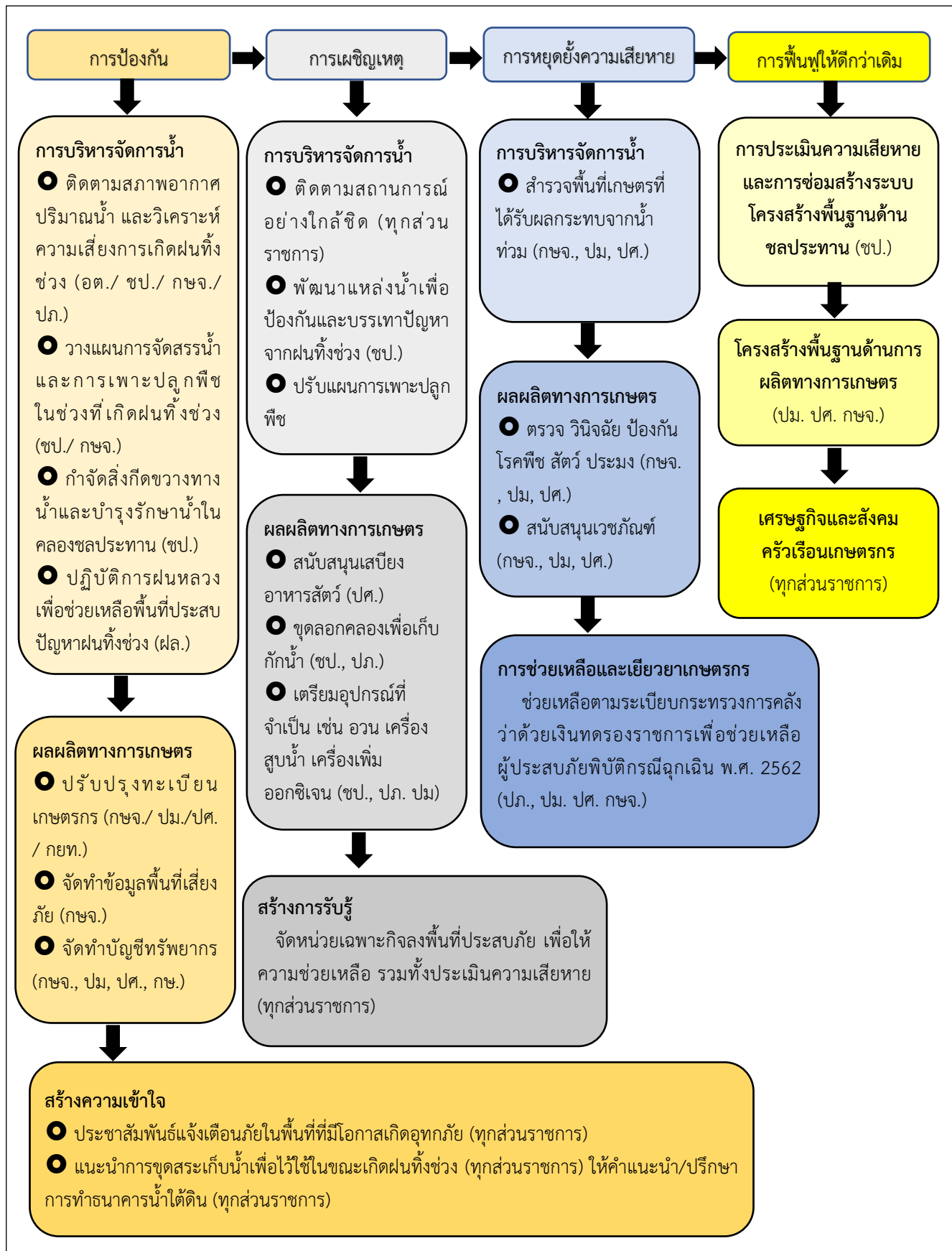
ก่อนเกิดภัย	
	รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยระบบสารสนเทศ การรับ-ส่งข้อมูลด้วยระบบ Internet : www.rid.go.th ,http://wmsc.rid.go.th หรือ E-mail : rid_flood@yahoo.com, wmsc@gmail.com และโทรสาร ตลอดจนการส่งข่าวสารผ่าน SMS ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ร่วมกับศูนย์สารสนเทศ ดำเนินการพัฒนาโปรแกรม/แอปพลิเคชัน WMSC เพื่อเรียกใช้ข้อมูลที่ได้ส่งเคราะห์ที่จัดเก็บในฐานข้อมูลให้สามารถใช้งานได้สะดวกและรวดเร็ว ง่ายต่อการใช้งาน สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและเป็นประโยชน์ต่อการบริการข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานอื่นและประชาชนทั่วไป อีกทั้งทางกรมชลประทานยังมีเว็บไซต์รายงานสถานการณ์น้ำ ในช่องทางอื่นๆ ทาง Social Network อีกหลายช่องทางเพื่อติดตามสถานการณ์น้ำ ☞ การประสานงานกับสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทช.) ทำหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวม ติดตาม ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำในลุ่มน้ำและเขื่อน หรือที่กักเก็บน้ำเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประเมินผลให้การดำเนินงานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำสอดคล้องและเป็นไปตามยุทธศาสตร์ ☞ การวางแผนการบริหารจัดการน้ำรายจังหวัด ในพื้นที่ลุ่มน้ำต่างๆ ทั้ง 25 ลุ่มน้ำ เพื่อกำหนดแนวทางเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยลุ่มน้ำ และหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ท่วมให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ ☞ การวางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน ปี 2565 โดยวางแผนการใช้น้ำ โดยจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และสนับสนุนน้ำชลประทานเสริมในช่วงต้นฤดูฝน และ/หรือ ช่วงที่เกิดฝนทิ้งช่วง ซึ่งมีการจัดลำดับความสำคัญ ในการจัดสรรน้ำ ดังนี้ เพื่อการอุปโภค-บริโภคและการประปา เพื่อการรักษาระบบนิเวศ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การผลักดันน้ำเสียเพื่อเกษตรกรรม เพื่อการอุตสาหกรรม ☞ การกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำและบำรุงรักษาพื้นที่รับน้ำในคลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำในพื้นที่ชลประทาน รวมทั้งเสริมกระสอบทรายและคันดิน เพื่อป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ได้เตรียมการขุดลอกคลอง/อ่างเก็บน้ำ และกำจัดวัชพืช ☞ การพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน การขุดบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ☞ ขุดลอกปรับปรุงแหล่งน้ำในพื้นที่ ส.ป.ก. รวมทั้งก่อสร้างแหล่งน้ำ ฝาย และระบบส่งน้ำ ประกอบด้วย ก่อสร้างฝาย ระบบส่งน้ำ ☞ การปฏิบัติการฝนหลวง - ช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน เน้นปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำฝนให้พื้นที่เกษตรกรรม ในช่วงเริ่มฤดูเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจประจำปี เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เนื่องจากฤดูฝนมาล่าช้ากว่าปกติ หรือฝนทิ้งช่วงระหว่างฤดูเพาะปลูก

ก่อนเกิดภัย	
	- ช่วงเดือนสิงหาคม - ตุลาคม เป็นการปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับเขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อสำรองไว้เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึง และเพื่อสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะปฏิบัติการไปจนถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม
2. การผลิตทางการเกษตร	☞ การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และด้านหนี้สินของสมาชิกสถาบันเกษตรกร ☞ การแนะนำพื้นที่ในการลดความเสี่ยง โดยการจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ดังนี้ ☞ พื้นที่ทำการเกษตรที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมขังปี 2568 โดยวิเคราะห์จากสภาพภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ยช่วงฤดูฝน 30 ปี) ข้อมูลดิน ระดับความลาดชันของพื้นที่ แผนที่น้ำท่วมในรอบ 10 ปี ☞ พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มสูงปี 2565 โดยวิเคราะห์จากสภาพภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ย ช่วงฤดูฝน 30 ปี ข้อมูลสถิติในรอบ 10 ปีที่มีฝนตกหนัก) ข้อมูลดิน ระดับความลาดชันของพื้นที่ เป็นต้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่และสถิติการเกิดดินถล่มในอดีต ประกอบกับโอกาสในการเกิดพายุฝนในพื้นที่ ☞ พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงในพื้นที่เกษตรกรรม ปี 2565 โดยวิเคราะห์จากสภาพภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ยช่วงฤดูฝน 30 ปี ข้อมูลจำนวนวันที่ฝนไม่ตกหรือตกน้อยกว่า 0.1 มิลลิเมตร ติดต่อกันกว่า 7 วัน) ข้อมูลดิน แผนที่น้ำท่วมในรอบ 10 ปี ☞ ตรวจสอบ ฝักระวัง จัดทำบัญชีฟาร์มสัตว์น้ำดูภัยในพื้นที่เสี่ยง ☞ การวางแผนการอพยพสัตว์ ได้จัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ และจัดทำคอกพักสัตว์เคลื่อนที่
	☞ จัดทำบัญชีทรัพยากร การจัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องมือได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ รถขุด เรือขุด รถแทรกเตอร์/รถตัก รถบรรทุก/รถบรรทุกน้ำ และเครื่องจักรกลสนับสนุนอื่นๆ รวมทั้ง เสี่ยงสัตว์และเมล็ดพันธุ์พืชไร่
3. การสร้างความเข้าใจ	ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงอุทกภัย เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับทราบและเตรียมการป้องกัน พร้อมทั้งให้คำแนะนำทางวิชาการ
ขณะเกิดภัย	
➤ การเผชิญเหตุ	
1. การบริหารจัดการน้ำ	■ ใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำหลาก ■ ใช้อาคารชลประทาน ระบบชลประทาน บริหารจัดการน้ำ ■ จัดจรรจนํ้า ในแม่น้ำ ■ ติดตั้งเครื่องจักร-เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ เพื่อเร่งระบายน้ำในพื้นที่ประสบภัย ■ เสริมประสิทธิภาพของอาคารชลประทานในบริเวณต่างๆ ที่พบว่า ยังไม่มีศักยภาพเพียงพอกับขนาดของสถานการณ์น้ำหลากที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ■ เร่งซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดให้ใช้งานได้ชั่วคราว และงานอื่นๆ

ขณะเกิดภัย	
2. การผลิตทางการเกษตร	■ การเสริมคันกันน้ำ/คันคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ งานปิดท่อดูดทำนบชั่วคราว ■ สนับสนุนเสบียงสัตว์ เวชภัณฑ์ เพื่อช่วยเหลือสัตว์ในพื้นที่ประสบภัย ■ อพยพหรือเคลื่อนย้าย ปศุสัตว์ สัตว์น้ำ ผลผลิตด้านการเกษตร สู่ที่ปลอดภัย ■ หากเกิดโรคระบาดสัตว์ ให้ดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรค ■ การส่งกำลังบำรุงเข้าพื้นที่
3. การสร้างการรับรู้	จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือเบื้องต้น
หลังเกิดภัย	
➤ การหยุดยั้งความเสียหาย	
1. การบริหารจัดการน้ำ	■ เร่งสำรวจพื้นที่การเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ภายหลังที่สภาพน้ำลดระดับลง เพื่อประเมินความเสียหายและกำหนดแนวทางช่วยเหลือ ■ เสริมกำลังเร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่เกษตรลุ่มต่ำ และพื้นที่การเกษตรที่สำคัญ เพื่อให้พื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายน้อยที่สุด
2. การผลิตทางการเกษตร	■ ตรวจ วินิจฉัย ป้องกัน และกำจัดโรคพืช สัตว์ ประมง เพื่อไม่ให้เกิดโรคระบาดในพื้นที่ประสบอุทกภัย ■ สนับสนุนเวชภัณฑ์เพื่อป้องกันการระบาดของโรคที่เกิดจากน้ำ ■ บำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นในพื้นที่เกษตรกรรม โดยใช้น้ำหมักชีวภาพ พด. 6
3. การช่วยเหลือและเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร	การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562
➤ การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม	
1. การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน	■ สำรวจความเสียหายของระบบชลประทาน เพื่อซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้ตามปกติโดยเร็ว ■ ประเมินศักยภาพของปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งเตรียมการสนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่และรถยนต์บรรทุกน้ำ
2. โครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตทางการเกษตร	การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดที่เกิดจากน้ำและพืชผลเกษตร การฟื้นฟูพื้นที่ประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร
3 เศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนเกษตรกร	การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน การวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติในเชิงเศรษฐกิจมหภาค (Macro – Economic Impact) และผลกระทบต่อมนุษย์และสังคม (Human/Social Impact) การประเมินความต้องการ/ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับความสำคัญในการฟื้นฟูในแต่ละภาคส่วนตามระยะเวลา 3 ช่วง คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว โดยระดมเจ้าหน้าที่ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว และประชาสัมพันธ์ ติดตามสถานการณ์อย่างเนื่อง

ภาพที่ 10 แผนผังการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 (อุทกภัย)

ภาพที่ 11 แผนผังการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 (ฝนทั้งช่วง)

11. บัญชีทรัพยากร ยานพาหนะ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

11.1 บัญชีรายการสถานีสูบน้ำ และประตูละบายน้ำ

ตารางที่ 12 แสดงบัญชีรายการสถานีสูบน้ำ และประตูละบายน้ำ ของโครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา

ที่	รายการ	สถานที่ตั้ง	ขนาดเครื่องสูบน้ำ (ลบ.ม./วินาที)	จำนวน (เครื่อง)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)
สถานีสูบน้ำ					
๑	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าคลองเป็ด	ต.โพแดง อ.บางไทร	๑.๕๐	๑	๓,๖๐๐
๒	โรงสูบน้ำพระศรีสุริโยทัย	ต.บ้านใหม่ อ.พระนครศรีอยุธยา	๐.๓๐	๓	๙๒๙
๓	โรงสูบน้ำสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	ต.ลุมพลี อ.พระนครศรีอยุธยา	๐.๕๐	๑	๕๐๐
๔	โรงสูบน้ำปลายคลองตะเคียน	ต.คลองตะเคียน อ.พระนครศรีอยุธยา	๑.๐๐	๑	-
ประตูละบายน้ำ					
๑	ปตร.บางเดื่อ	ต.บางเดื่อ อ.บางปะหัน		๒	
๒	ปตร.กระมัง	อ.ไผ่ลิง อ.พระนครศรีอยุธยา		๓	
๓	ปตร.หันตรา	ต.หันตรา อ.พระนครศรีอยุธยา		๓	
๔	ปตร.ปากคลองสวนพลู	ต.คลองสวนพลู อ.พระนครศรีอยุธยา		๑	
๕	ปตร.ปลายคลองสวนพลู	ต.คลองสวนพลู อ.พระนครศรีอยุธยา		๑	
๖	ปตร.บ้านโพ ๒	ต.บ้านโพ อ.บางปะอิน		๓	
๗	ปตร.บางโพง ๒	ต.บ้านเลน อ.บางปะอิน		๑	
๘	ปตร.บ้านพาส ๒	ต.บ้านเลน อ.บางปะอิน		๑	
๙	ปตร.บ้านเลน ๒	ต.บ้านเลน อ.บางปะอิน		๑	
๑๐	ปตร.คลองจิก ๒	ต.บ้านเลน อ.บางปะอิน		๓	
๑๑	ปตร.ปากคลองตะเคียน	ต.ปากกระแจะ อ.พระนครศรีอยุธยา		๑	
๑๒	ปตร.ปลายคลองตะเคียน	ต.คลองตะเคียน อ.พระนครศรีอยุธยา		๑	
๑๓	ปตร.คลองตามา	ต.บ้านเลน อ.บางปะอิน		๑	

ที่มา : โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา สำนักงานชลประทานที่ 10

11.2 บัญชีทรัพย์สิน ยานพาหนะ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ 13 แสดงบัญชีทรัพย์สิน ยานพาหนะ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่	รายการ	รายการ	จำนวน	หน่วยนับ
1	โครงการชลประทาน พระนครศรีอยุธยา	1. รถฟาร์มแทรกเตอร์ ขนาด 90 แรงม้า ยี่ห้อแฮมป์ รุ่น YTO-X904 พร้อมแขนยกอุปกรณ์แบบ 3 จุด	1	คัน
		2. รถกระบะหน้า ยี่ห้อ BIG-K รุ่น K 110	1	คัน
		3. รถสูบน้ำเคลื่อนที่ ขนาด 150 แรงม้า	10	คัน
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผัก ไห	1. รถบรรทุก 1 ตัน	8	คัน
		2. รถบรรทุก 2 ตัน	2	คัน
		3. รถบรรทุกเทท้าย 4 ตัน	1	คัน
		4. รถบรรทุกเทท้าย 6 ตัน	1	คัน
		5. รถบรรทุกน้ำ	1	คัน
		6. รถบรรทุกติดเครน ขนาด 6 ตัน	1	คัน
		7. รถไถ	1	คัน
		8. รถเครื่องจักรกลงานดิน JCB	1	คัน
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่า สักใต้	1. รถบรรทุกน้ำ	1	คัน
		2. รถบรรทุกเทท้าย 6 ตัน	1	คัน
		3. รถฟาร์มแทรกเตอร์	1	คัน
		4. รถตักหน้าขุดหลัง	1	คัน
		5. รถบรรทุกติดเครน	2	คัน
4	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเรียง ราง	1. รถบรรทุก 4 ตัน	1	คัน
		2. รถบรรทุกติดเครน	1	คัน
5	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคก กระเทียม	1. รถบรรทุกเทท้าย 6 ตัน	1	คัน
		2. รถบรรทุกติดเครน	1	คัน
6	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา มหาราช	1. รถตักหน้าขุดหลัง	1	คัน
		2. รถบรรทุกติดเครน	1	คัน
7	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้า เจ็ด	เครื่องสูบน้ำ	14	เครื่อง
8	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ชั้นสูตร	1. รถแบคโฮบูมยาว	1	คัน
		2. รถตักหน้าขุดหลัง	1	คัน
		3. รถบรรทุกติดเครน	1	คัน
9	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบาง บาล	รถบรรทุกติดเครน	1	คัน
10	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานคร หลวง	รถสูบน้ำ	2	คัน
11	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา รังสิตเหนือ	1. รถแทรกเตอร์ JCB ตักหน้า - ขุดหลัง (92 แรงม้า)	1	คัน
		2. รถบรรทุกน้ำ 2 ตัน HINO (110 แรงม้า)	1	คัน
		3. รถบรรทุกน้ำ MISUBISHI (150 แรงม้า)	1	คัน
12	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ยางมณี	1. รถบรรทุกน้ำ	1	คัน
		2. รถบรรทุกเทท้าย 6 ตัน	3	คัน
		3. รถบรรทุก 4 ตัน	2	คัน

ที่	รายการ	รายการ	จำนวน	หน่วยนับ
		4. รถบรรทุก 2 ตัน	5	คัน
		5. รถพาร์มแทรกเตอร์	2	คัน
		6. รถตักหน้าขุดหลัง	1	คัน
		7. รถบรรทุกติดเครน	1	คัน
13	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1. รถยนต์ (กระบะ)	3	คัน
		2. รถตู้	1	คัน
14	สำนักงานเกษตรจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	1. รถยนต์ (กระบะ)	4	คัน
		2. รถตู้	1	คัน
		3. สารชีวภัณฑ์ (บีเวอร์เรีย)	300	กิโลกรัม
		4. สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา)	300	กิโลกรัม
15	สำนักงานประมงจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	1. รถยนต์ (กระบะ)	2	คัน
		2. รถตู้	1	คัน
16	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	1. รถยนต์ (กระบะ)	4	คัน
		2. รถตู้	1	คัน
17	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	1. รถยนต์ (กระบะ)	7	คัน
		2. รถตู้	1	คัน
18	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ พระนครศรีอยุธยา	รถยนต์ (กระบะ)	4	คัน
19	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	1. รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ไม่เกิน 7 คน นั่งสองตอนท้าย บรรทุก	3	คัน
		2. รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ไม่เกิน 7 คน นั่งสองตอนท้าย บรรทุก (มีหลังคา)	1	คัน
		3. รถยนต์นั่งส่วนบุคคล เกิน 7 คน ตู้นั่งสี่ตอน	1	คัน
		4. รถแทรกเตอร์	1	คัน
		5. รถพาร์มแทรกเตอร์ ชนิดขับเคลื่อน 4 ล้อ	1	คัน
20	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืดพระนครศรีอยุธยา	รถยนต์ (กระบะ)	5	คัน
21	ศูนย์ป้องกันและปราบปราม ประมงน้ำจืดภาคกลาง (พระนครศรีอยุธยา)	1. เรือตรวจการ ขนาด 19 ฟุต	3	ลำ
		๒. เรือตรวจการ ขนาด ๑๓ ฟุต	๑	ลำ
		๓. เรือตรวจการ ขนาด ๔๐ แรงม้า	๑	ลำ
		๔. รถยนต์ (กระบะ)	๓	คัน
22	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สระบุรี	๑. รถยนต์	๙	คัน
		๒. รถแทรกเตอร์	๒	คัน

12. ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อ

12.1 ส่วนราชการกรมชลประทาน

ตารางที่ 14 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของหน่วยงานกรมชลประทานในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ	
				สำนักงาน	มือถือ
1	โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา	นายวันชัย ปิงพูนทรัพย์	ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา	035 345 044	084 874 6221
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางบาล	นายอุทัยวุฒิ ชำนาญแก้ว	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางบาล	035 795 801	082 428 2355
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง	นายชนะ เดชฐิติ	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง	035 271 955	083 814 9399
4	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกเกาะเทียม	นายอัครพล รุจิธัญญ์	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกเกาะเทียม	036 486 360	081 379 2059
5	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช	นายสยาม อิมเจริญ	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช	036 510 236	092 646 6696
6	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้	นายกิตติพงษ์ รักจรรยา	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้	035 802 697	082 414 9165
7	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง	นายไชยวัฒน์ คุณวัฒนานนท์	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง	036 261 944	081 616 5847
8	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองเพรียว – เสาไห้	นายเริงชัย ถิ่นขุนทด	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองเพรียว - เสาไห้	036 211 164	081 976 9530
9	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ	นายสุภชัย ยิ่งพึ่ง	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ	035 361 244	093 198 9245
10	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด - บางยี่หน	นายรณชัย ศรีรอดบาง	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด - บางยี่หน	035 741 188	094 478 9887
11	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	นายอาภากร สนิกะวาที	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	025 712 128	081 818 3912
12	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผักไห่	นายศุภชัย มะพล	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผักไห่	035 391 478	089 801 5288
13	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายางมณี	นายธรมย์วินท์ กลิ่นศรีสุข	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายางมณี	035 610 572	083 939 9165 064 789 5939
14	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชันสูตร	นายสมชายธนิษฐ์ พ่วงสุวรรณ	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชันสูตร	036 814 771	086 769 3608

12.2 ส่วนราชการกรมส่งเสริมการเกษตร

ตารางที่ 15 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ	
				สำนักงาน	มือถือ
1	สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ดร.รุจีพัชร บุญจริง	เกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	035 336 560	081 948 9977
		นางสาวพัชรภา วาณิชคาม	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	035 336 583	081 946 2727
		นายพิพัฒน์ จันทนา	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร	035 336 344	081 571 2953
		นางสาวอิทธิญา พึ่งเป็นสุข	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต	035 336 583	083 014 3999
		นางนิลุบล ทองสม	หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช	035 336 560	098 256 9445
2	สำนักงานเกษตรอำเภอพระนครศรีอยุธยา	นางสาวณัฏฐพัชร กองคำฟู	เกษตรอำเภอพระนครศรีอยุธยา	035 322 017	081 946 2727
3	สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล	นางสาวสุภาวดี สุทธิประภา	เกษตรอำเภอบางบาล	035 307 787	081 946 4400
4	สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน	นายวรารุช สุวรรณรัตน์	เกษตรอำเภอบางปะหัน	035 381 506	089 659 6452
5	สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะอิน	นางสาวอาสิวรรณ เวชกิจ	เกษตรอำเภอบางปะอิน	035 261 162	086 327 9793
6	สำนักงานเกษตรอำเภอบางซ้าย	นางสาวศิริลักษณ์ ศรีสังข์งาม	เกษตรอำเภอบางซ้าย	035 375 182	081 852 7773
7	สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร	นางสาวอรอุสา ลอยทะเล	เกษตรอำเภอบางไทร	035 371 242	081 852 9559
8	สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแพรก	นางสกวรัตน์ นาเมืองรักษ์	เกษตรอำเภอบ้านแพรก	035 386 104	081 853 2727
9	สำนักงานเกษตรอำเภอลาดบัวหลวง	นายอำพล เบญจศานต์	เกษตรอำเภอลาดบัวหลวง	035 379 146	081 852 8800
10	สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช	นางสาวธนภรณ์ อินทร์คง	เกษตรอำเภอมหาราช	035 389 126	081 946 334
11	สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง	นายณัฐปุ่น จารุงศกร	เกษตรอำเภอนครหลวง	035 359 545	081 946 3232
12	สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี	นางสาวกนกวรรณ เขยชม	เกษตรอำเภอภาชี	035 311 275	081 852 8811
13	สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่	นางสาวงามพิศ สิตพาหุล	เกษตรอำเภอผักไห่	035 391 672	081 947 1441
14	สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา	นายพิธาน แจ้งเจริญ	เกษตรอำเภอเสนา	035 201 297	081 948 9911
15	สำนักงานเกษตรอำเภอท่าเรือ	-ว่าง-	เกษตรอำเภอท่าเรือ	035 341 444	

ที่	หน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ	
				สำนักงาน	มือถือ
16	สำนักงานเกษตร อำเภออุทัย	นายวุฒิชัย จิตรีการ	เกษตรอำเภออุทัย	035 345 554	081 852 9779
17	สำนักงานเกษตร อำเภอวังน้อย	นายพนธ์ สมานหมู่	เกษตรอำเภอวังน้อย	035 271 066	081 438 5493

12.3 ส่วนราชการกรมประมง

ตารางที่ 16 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของหน่วยงานกรมประมงในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ	
				สำนักงาน	มือถือ
1	สำนักงานประมง จังหวัดพระนคร ศรีอยุธยา	นางชลธิชา สันติภาตะนันท์	ประมงจังหวัดพระนครศรี อยุธยา	035 335 085	081 710 1522
		นางสาวสรณศิริ จันทรเทศ	หัวหน้ากลุ่มบริหารและ ยุทธศาสตร์	035 335 085	081 435 9624
		นายภูวนัย ชัยศรี	หัวหน้ากลุ่มบริหารจัดการด้าน การประมง	035 335 085	065 940 1419
		-ว่าง-	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพการประมง	035 335 085	
2	สำนักงานประมง อำเภอบางปะอิน / อุทัย	นายพลพิพัฒน์ พิมพ์ลัย	ประมงอำเภอบางปะอิน และปฏิบัติหน้าที่อำเภออุทัย	-	065 940 1412
3	สำนักงานประมง อำเภอเสนา	ว่าที่ ร.ต.ธรรมชาติ ธรรมวงษ์	ประมงอำเภอเสนา	-	065 940 1423
4	สำนักงานประมง อำเภอมหาราช / บ้านแพรก	นางวรรลี สิงห์ธงยาม	ประมงอำเภอมหาราช และปฏิบัติหน้าที่อำเภอบ้าน แพรก	-	065 940 1411
5	สำนักงานประมง อำเภอพระนครศรี อยุธยา/ท่าเรือ	นางสาวพัชรภา พลประดม	ประมงอำเภอพระนครศรี อยุธยา และปฏิบัติหน้าที่ อำเภอท่าเรือ	-	082 512 6349
6	สำนักงานประมง อำเภอวังน้อย	นางสุภารัตน์ ศรีสังข์	ประมงอำเภอวังน้อย	-	065 940 1418
7	สำนักงานประมง อำเภอลาดบัวหลวง/ บางบาล	นายถาวร จินหมัก	ประมงอำเภอลาดบัวหลวง และปฏิบัติหน้าที่อำเภอบาง บาล	-	065 940 1421
8	สำนักงานประมง อำเภอบางซ้าย	-ว่าง-	ประมงอำเภอบางซ้าย	-	-
9	สำนักงานประมง อำเภอบางไทร/บาง ปะหัน	นายธาดรี สุภาพร	ประมงอำเภอบางไทร และปฏิบัติหน้าที่อำเภอบาง ปะหัน	-	065 940 1416
10	สำนักงานประมง อำเภอนครหลวง	นางสาวรารวรรณ แสงทะมาตร	ประมงอำเภอนครหลวง	-	065 940 1415

ที่	หน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ	
				สำนักงาน	มือถือ
11	สำนักงานประมง อำเภอผักไห่/ภาชี	นายไมตรี พลเจริญ	ประมงอำเภอผักไห่ และปฏิบัติหน้าที่อำเภอภาชี	-	065 940 1413
12	ศูนย์วิจัยและพัฒนา การเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำจืด พระนครศรี อยุธยา	นายนิติกร ผิวผ่อง	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จืด พระนครศรีอยุธยา	035 704 171	083 270 5007
13	ศูนย์ป้องกันและ ปราบปรามประมง น้ำจืดพระนครศรี อยุธยา	นายวิริย ฤทธิชัย	ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและ ปราบปรามประมงน้ำจืด พระนครศรีอยุธยา	035 951 575	063 217 2701

12.4 ส่วนราชการกรมปศุสัตว์

ตารางที่ 17 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของหน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ	
				สำนักงาน	มือถือ
1	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดพระนคร ศรีอยุธยา	นายบุญฤทธิ์ ทองสม	ปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรี อยุธยา	035 335 592	085 660 9809
		นายปณพล พุ่มโพธิ์	หัวหน้ากลุ่มสุขภาพสัตว์	035 335 592	-
		นายคมกฤช ขจรมัย	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาสินค้า ปศุสัตว์	035 335 592	-
		นางสาวพรพรรณ จิรัชชัยวัฒน์กุล	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและ พัฒนาการปศุสัตว์	035 335 592	098 294 2451
		นายสุวนิช ประดิษฐ์	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และ สารสนเทศการปศุสัตว์	035 335 592	098 269 2722
2	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอพระนครศรี อยุธยา	นายธนิต สิทธิ	ปศุสัตว์อำเภอพระนครศรี อยุธยา	-	086 160 2338
3	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอท่าเรือ	นายธวัช สุภรัตน์ธนกุล	ปศุสัตว์อำเภอท่าเรือ	-	081 853 9744
4	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอนครหลวง	นายกฤษณะ ชัยมั่ง	ปศุสัตว์อำเภอนครหลวง	-	088 583 4448
5	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอบางปะหัน/ บางไทร	นายภาสกร กลมแก้ว	ปศุสัตว์อำเภอบางปะหัน ร.ก.ปศุสัตว์อำเภอบางไทร	-	081 937 0281
6	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอพระนครศรี อยุธยา/บางบาล	นายธนิต สิทธิ	ร.ก.ปศุสัตว์อำเภอ พระนครศรีอยุธยา ร.ก.ปศุสัตว์อำเภอบางบาล	-	086 160 2338
7	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอบางปะอิน	สิบเอกวัฒนา การโก	ปศุสัตว์อำเภอบางปะอิน	-	081 909 2282
8	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอบางปะหัน	นายภาสกร กลมแก้ว	ปศุสัตว์อำเภอบางปะหัน	-	081 937 0281

ที่	หน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์	
				สำนักงาน	มือถือ
9	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอฝักไถ่	นายวัชร ณะศิริประภา	ปศุสัตว์อำเภอฝักไถ่	-	080 021 2199
10	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภออำเภอกาฬ	นายพนพกุล อินทรโชติ	ปศุสัตว์อำเภอกาฬ	-	092 589 2256
11	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอลาดบัวหลวง	นายพิเชต จันท์เจ้า	ปศุสัตว์อำเภอลาดบัวหลวง	-	086 606 9021
12	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอวังน้อย	นายทำเนียบ กลัดแก้ว	ปศุสัตว์อำเภอวังน้อย	-	081 909 2281
13	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอลาดบัวหลวง/ เสนา	นายพิเชต จันท์เจ้า	ปศุสัตว์อำเภอลาดบัวหลวง ร.ก.ปศุสัตว์อำเภอสนา	-	086 606 9021
14	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอบางซ้าย	นายศึกษา เขียววิชัย	ปศุสัตว์อำเภอบางซ้าย	-	089 671 1250
15	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภออุทัย	นายวิสุทธิ์ เมธศาสตร์	ร.ก.ปศุสัตว์อำเภออุทัย	-	097 008 5588
16	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอมหาราช	นางสาวกมลรัตน์ ทองเหลี่ยมนาค	ปศุสัตว์อำเภอมหาราช	-	097 220 4903
17	สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอบ้านแพรก	นายสันทัศน์ สุริยะ	ปศุสัตว์อำเภอบ้านแพรก	-	081 042 1817
18	ด่านกักกันสัตว์ พระนครศรีอยุธยา	นายสมเจต ดันเจริญ	หัวหน้าด่านกักกันสัตว์ พระนครศรีอยุธยา	035 381 881	081 852 2855

12.5 ส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ 18 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ	
				สำนักงาน	มือถือ
1	สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	นางวรรณภัสสร ศรีจันทร์	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	035 336 655	081 851 3653
		ว่าที่ ร.ต.อุเทน สีลาเม	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์ พัฒนาการเกษตร	035 336 655	086 924 5713
		นางภูริมนท์ พันธุ์เยี่ยม	หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือ เกษตรกรและโครงการ พิเศษ	035 336 655	087 453 5361
		นางสาวสุภัทรา ตันอารีย์	หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศ การเกษตร	035 336 655	089 829 8114

ที่	หน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์	
				สำนักงาน	มือถือ
2	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	นายสรเสรีญ พนิชการ	สหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	035 243 702	080 076 4225
		นายอดุล ภิบาลทรัพย์	ผู้อำนวยการกลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์	035 243 702	089 060 6864
		- วาง -	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการสหกรณ์	035 243 702	-
		นางสาวอริญญาพร เขียวอร่าม	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์	035 243 702	081 875 5855
		นายมานะ เรืองประทีป	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจการสหกรณ์	035 243 702	081 994 4808
		นายวิชา งามสวย	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 1	035 243 702	080 581 1146
		นายสแกน วุฒนากร	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 2	035 243 702	089 777 8271
		นายสัญญา กิจสัจจิ	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 3	035 243 702	099 165 5453
3	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา	นางสาวนันทิดา วิชัย	ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา	035 242 212	064 106 9307
4	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 1	นางนัคมณ เงินมัน	ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 1	035 243 355	064 106 9102
		นางสาวนิจพาณี พูลสวัสดิ์	หัวหน้ากลุ่มกำกับมาตรฐานการบัญชี	035 243 355	080 051 0094
		นางสาวโสมรภัส กองสาลี	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาการเรียนรู้	035 243 338	081 831 5976
		นางสาววิชญา เผ่าวิบูล	หัวหน้ากลุ่มแผนงานและติดตามประเมินผล	035 243 355	064 106 9280
		นางสาวณิกานต์ สุขร่าง	หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ	035 243 355	089 159 8689
5	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	นางสาวพจนันท์ กองมาก	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	035 336 629	080 080 0644
		นางสาววรรณตร ศรีเจริญ	หัวหน้ากลุ่มการเงินและบัญชีเก็บผลประโยชน์	035 336 629 ต่อ 105	081 525 5197
		- วาง -	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิรูปที่ดิน	035 336 629 ต่อ 102	-
		นางสาวรัญญา นิมกุล	หัวหน้ากลุ่มกฎหมาย	035 336 629 ต่อ 103	064 468 8882
		- วาง -	หัวหน้ากลุ่มงานช่างและแผนที่	035 336 629 ต่อ 104	-

ที่	หน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์	
				สำนักงาน	มือถือ
6	ศูนย์วิจัยข้าว พระนครศรีอยุธยา	นายพนพล ประยูรสุข	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าว พระนครศรีอยุธยา	035 709 051	081 934 0051
		นายฤกษ์กมล เปาทอง	หัวหน้ากลุ่มวิชาการ	035 709 051-2	085 663 4411
		นางสาวสุทัศนีย์ วงศ์ศุภไทย	หัวหน้ากลุ่มถ่ายทอด เทคโนโลยี	035 709 051-2	061 829 2494
		นางสาวธัญชนก นิสัยหาญ	หัวหน้ากลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์	035 709 051-2	095 895 5001
7	สถานีพัฒนาที่ดิน พระนครศรีอยุธยา	นางสาวกชกร กานตารัมภ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนา ที่ดินพระนครศรีอยุธยา	035 930 659	080 365 9351

12.6 สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 19 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ	
			สำนักงาน	มือถือ
1	-ว่าง-	หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	035 335 199	-
2	นางสาวสุพินญา รุ่งอรุณ	หัวหน้าส่วนยุทธศาสตร์การเกษตร	035 335 199	083 411 4915
3	-ว่าง-	หัวหน้าส่วนอำนวยการ	035 335 199	-
4	นายสิงห์ชัย เรืองขจร	ประธานสภาเกษตรกร สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอมหาราช	-	081 771 2247
5	นายธานินทร์ คุตชนม์	รองประธานสภาเกษตรกร สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอบางปะหัน	-	081 642 4966
6	นายพิสน พรสุร	รองประธานสภาเกษตรกร สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอลาดบัวหลวง	-	092 771 2928
7	นายภานรินทร์ บำรุงวงศ์	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภออุทัย	-	086 127 1817
8	นายณรงค์ศักดิ์ กิจบำรุง	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอบางซ้าย	-	092 864 2479
9	นายสอาด สุขสุแดน	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอบางไทร	-	081 791 5844
10	ว่าที่ ร.ต.กิตติศักดิ์ เขนยทอง	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอพระนครศรี อยุธยา	-	089 609 3822
11	ผศ.เอนก ชื่นวัฒนา	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอบางปะอิน	-	081 947 0585
12	นางสาวเยาวลักษณ์ ปานทอง	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอบ้านแพรก	-	085 421 4009
13	นางสาวสถาพร ด้านกระโทก	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอวังน้อย	-	092 991 0354
14	นายสมเจน หลิมัน	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอบางบาล	-	092 268 5930
15	นายประทีป บุญแจ้ง	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอนครหลวง	-	081 875 9912
16	นายประเสริฐ เพ็ชรงาม	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอผักไห่	-	089 086 4645

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ	
			สำนักงาน	มือถือ
17	นายยงยุทธ นิลรัตน์	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอภาชี	-	084 078 8044
18	นายฐิติวัฒน์ กลับมาลัย	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอเสนา	-	081 808 7087
19	- ว่าง -	สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอท่าเรือ	-	-

12.7 ช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสาร

ตารางที่ 20 ช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสารของหน่วยงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ช่องทาง	ชื่อช่องทาง	จำนวนสมาชิก (ราย)
1	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
	Facebook	1. สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	2,200
		2. ประชาสัมพันธ์การเกษตรและสหกรณ์ จ.อยุธยา คณะทำงานระดับจังหวัด	999
		3. ร้านอาหาร Q Restaurant และสถานที่จำหน่าย Q Market จ.อยุธยา	7
	Line	1. ส่งข่าวเล่าเรื่องเกษตร	34
		2. ข่าวสารเกษตรกรุงเก่า	66
		3. ศูนย์ติดตามภัยพิบัติ_อยุธยา	26
		4. สนง.กษ.อย.	20
		5. อสพล.พระนครศรีอยุธยา	42
	YouTube	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	26
	TikTok	moac.ayutthaya	6
	Website	https://www.opsmoac.go.th/ayutthaya-home	
2	สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
	Facebook	สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1,000
	Line	1. War room ภัย อย.	38
		2. Ayutthaya.Agri.Ext.	161
		3. ภัยธรรมชาติอยุธยา	49
		4. อกม. อยุธยา	106
		5. เกษตรตำบล อยุธยา	105
	TikTok	เกษตรอยุธยาสวัสดิ์จะ	874
3	สำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
	Facebook	สำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	5,271
	Line	1. สนง.ประมงอยุธยา	27
		2. ชมรมกึ่งพระนครศรีอยุธยา	91
		3. ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบางบาล	23
		4. แปลงใหญ่กรุงเก่า	90
		5. กลุ่มตกกุ้ง หาปลาอยุธยา	26

ที่	ช่องทาง	ชื่อช่องทาง	จำนวนสมาชิก (ราย)
4	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
	Facebook	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	3,113
	Line	1. ครอบครัวปศุสัตว์อยุธยา	49
		2. ยุทธศาสตร์ฯ ปศอ.	17
	TikTok	pvlo_aty ปศุสัตว์อยุธยา	214
5	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
	Facebook	สำนักงานสหกรณ์จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	1,152
	YouTube	PR co-op ayutthaya	40
	Website	https://ayutthaya.web.cpd.go.th	
6	สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา		
	Facebook	สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา กรมพัฒนาที่ดิน	2,000
	Line	1. หมอдинอาสาอยุธยา	140
		2. หมอдинอาสาบางปะอิน	27
		3. หมอдинอาสาลาดบัวหลวง	29
		4. หมอдинตรวจดิน e-service อยุธยา	25
		5. หมอдинพระนครศรีอยุธยา	16
	YouTube	สถานีพัฒนาที่ดิน พระนครศรีอยุธยา	1
7	โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา		
	Facebook	โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา	1,300
	Line	1. เตือนภัยพระนครศรีอยุธยา	107
		2. บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	119
		3. ข่าวสารนิคมฯ/สวนอุตสาหกรรม	346
		4. กลุ่มแจ้งเตือนอุทกภัย 68	35
		5. แก้ไขน้ำท่วม น้ำแล้ง อย.	128
		6. กอ.รณ.อย.ศปป.4	52
		7. คณะทำงาน การติดตามสถานการณ์น้ำ และการปลูกข้าว อยุธยา	122
		8. กลุ่มผู้ใช้น้ำ โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา	11
8	ศูนย์วิจัยข้าวพระนครศรีอยุธยา		
	Facebook	ศูนย์วิจัยข้าวพระนครศรีอยุธยา	150
	Line	1. ศูนย์ข้าวชุมชนพระนครศรีอยุธยา	70
		2. แปลงใหญ่ข้าว	28
	Website	ศูนย์วิจัยข้าวพระนครศรีอยุธยา	
9	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
	Facebook	ปภ.อยุธยา	1,600
	Line	บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	119
	Website	https://aya.disaster.go.th/aya	

ที่	ช่องทาง	ชื่อช่องทาง	จำนวนสมาชิก (ราย)
10		สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
	Facebook	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	34
11		สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 จังหวัดชัยนาท	
	Facebook	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7	1,600
	Line	1. ศกอ.สศท.7	98
		2. zone 7	40
	YouTube	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 ชัยนาท	20
12		สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท	
	Facebook	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท	553
	Website	https://www.doa.go.th/oard5	
13		ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สระบุรี	
	Facebook	1. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สระบุรี	6,652
		2. กรมหม่อนไหม	16,348
	Line	1. เฮ้าส์หม่อนไหมสระบุรี	35
		2. เครือข่ายไหมเขต 4	137
		3. กลุ่มงานผลิตภัณฑ์หม่อนไหม	101
	YouTube	หม่อนไหม	3,930
	TikTok	monmaisaraburi	69

13. มาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

13.1 สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การจัดการความเสี่ยงภาคการเกษตร ระดับจังหวัด โดยเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ แบ่งเป็น การลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การตอบสนอง และการฟื้นฟู ดังนี้

เกษตรกร	เจ้าหน้าที่
1. การลดผลกระทบ (Mitigation)	
>> ติดตามข้อมูลเพื่อที่จะวางแผนการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับพื้นที่และการปล่อยน้ำในเขตชลประทานตามข้อมูลการปลูกข้าวเหลือเวลา >> เลือกพันธุ์ข้าวให้สอดคล้องกับฤดูเพาะปลูก เช่น ในเขตพื้นที่ทุ่งรับน้ำ เลือกใช้พันธุ์ข้าวที่อายุเก็บเกี่ยวสั้น หรือพันธุ์ข้าวที่ทนต่อน้ำท่วม >> การจัดผังแปลง เช่น ยกคันดินล้อมรอบพื้นที่เพาะปลูก >> ปรับแนวคิดและเปลี่ยนชนิดพืชปลูกเพื่อเสี่ยงภัย	>> ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ข้อมูลพยากรณ์อากาศ สถานการณ์น้ำและเพาะปลูกพืชพื้นที่เสี่ยงแก่เกษตรกรเชิงรุก >> จัดทำ Database ในแต่ละพื้นที่ >> จัดทำ Risk Map พื้นที่เสี่ยงภัยระดับจังหวัด >> ตั้งกลุ่ม Warroom และ Line แจ้งภัย
>> ปรับปรุง/จัดการพื้นที่ที่เสียหาย เตรียมความพร้อมในการปลูกพืชในฤดูถัดไป >> เตรียมกล้า/เมล็ดพันธุ์ที่ต้องการปลูก >> ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง	>> ประชาสัมพันธ์แนวทางการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย >> สนับสนุนปัจจัยการผลิต/ชีวภัณฑ์ >> วางแผนเตรียมพร้อมรับมืออุทกภัยพื้นที่ดังกล่าวในรอบถัดไป

เกษตรกร	เจ้าหน้าที่
2. การเตรียมความพร้อม (Preparedness)	
>> เตรียมความพร้อมของเครื่องจักร เพื่อใช้สูบน้ำ >> ขึ้นทะเบียนเกษตรกรก่อนเปิดภัย	>> ติดตาม/ประชาสัมพันธ์การขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร >> ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อม เช่น ปก. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โครงการชลประทาน ฯลฯ >> ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ข้อมูลพยากรณ์อากาศ สถานการณ์น้ำ และเพาะปลูกพืช พื้นที่เสี่ยงแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะปิดภัย >> วางแผนคาดการณ์สถานการณ์ล่วงหน้า เพื่อพร้อมรับมือเมื่อเกิดภัย >> ประชาสัมพันธ์ Risk Map ให้เกษตรกรทราบทุกครั้ง
3. การตอบสนอง (Response)	
>> สำรวจความเสียหายและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อประสบภัย >> ถ้าสามารถสูบน้ำออกจากแปลงได้ ให้เร่งดำเนินการ/เร่งเก็บเกี่ยวก่อนน้ำเข้าแปลง >> ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องจาก Line กลุ่มเจ้าหน้าที่	>> สำรวจความเสียหายจากเหตุอุทกภัยที่เกิดขึ้น พร้อมรายงานเข้าระบบภัยธรรมชาติ >> ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง >> ติดตามช่วยเหลือและทำความเข้าใจกับเกษตรกร (คชภจ.) >> ประชาสัมพันธ์แนวทางการฟื้นฟูที่ประสบภัย >> ทีม Mobile Unit เข้าช่วยเหลืออย่างทันท่วงที
4. การฟื้นฟู (Recovery)	
>> ติดตามข้อมูลเพื่อที่จะวางแผนการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับพื้นที่และการปล่อยน้ำในเขตชลประทานตามข้อมูลการปลูกข้าวเหลือเวลา >> เลือกพันธุ์ข้าวให้สอดคล้องกับฤดูเพาะปลูก เช่น ในเขตพื้นที่ทุ่งรับน้ำ เลือกใช้พันธุ์ข้าวที่อายุเก็บเกี่ยวสั้น หรือพันธุ์ข้าวที่ทนต่อน้ำท่วม >> การจัดฝั้แปลง เช่น ยกคันดินล้อมรอบพื้นที่เพาะปลูก >> ปรับแนวคิดและเปลี่ยนชนิดพืชปลูกเพื่อเสี่ยงภัย	>> ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ข้อมูลพยากรณ์อากาศ สถานการณ์น้ำและเพาะปลูกพืชพื้นที่เสี่ยงแก่เกษตรกรเชิงรุก >> จัดทำ Database ในแต่ละพื้นที่ >> จัดทำ Risk Map พื้นที่เสี่ยงภัยระดับจังหวัด >> ตั้งกลุ่ม War Room และ Line แจ้งภัย

การจัดการความเสี่ยงภาคการเกษตร **ระดับอำเภอ** โดยเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ แบ่งเป็น การลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การตอบสนอง และการฟื้นฟู ดังนี้

เกษตรกร	เจ้าหน้าที่
1. การลดผลกระทบ (Mitigation)	
>> ติดตามข้อมูลข่าวสาร และวางแผนการเพาะปลูกในพื้นที่ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ เช่น การปลูกข้าวเหลืองเวลา >> วางแผนปลูกพืชให้เหมาะกับพื้นที่ ทั้งใน/นอกทุ่งรับน้ำ เช่น พืชอายุสั้น พืชใช้น้ำน้อย พันธุ์ข้าวทนแล้ง/ทนน้ำท่วม	>> ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ข้อมูลพยากรณ์อากาศ สถานการณ์น้ำ และเพาะปลูกพืช พื้นที่เสี่ยงแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง โดยอ้างอิงข้อมูลจากกลุ่มคณะทำงานติดตามสถานการณ์น้ำ และเพาะปลูกข้าว เพื่อให้เกษตรกรสามารถวางแผนการเพาะปลูกได้ >> จัดตั้งทีม Mobile Unit ในพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการช่วยเหลือ >> จัดทำ Database ให้เป็นปัจจุบัน
2. การเตรียมความพร้อม (Preparedness)	
>> ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง >> เตรียมความพร้อมของเครื่องจักร เพื่อใช้สูบน้ำ >> เบอร์โทรศัพท์ของหน่วยงานท้องถิ่น/เกี่ยวข้อง เพื่อประสานขอความช่วยเหลือ	>> ติดตาม/ประชาสัมพันธ์การขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร >> ติดตามสถานการณ์น้ำและเพาะปลูกพืชรายตำบล พร้อมรายงานสถานการณ์เข้าส่วนกลาง >> จัดทำ Risk Map พื้นที่เสี่ยงภัยระดับอำเภอ >> ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อม เช่น ปก. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โครงการชลประทาน ฯลฯ >> ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ข้อมูลพยากรณ์อากาศ สถานการณ์น้ำและเพาะปลูกพืชพื้นที่เสี่ยงแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะปิดภัย
3. การตอบสนอง (Response)	
>> ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เช่น ปริมาณน้ำฝน การระบายน้ำ ฯลฯ >> ถ้าสามารถสูบน้ำออกจากแปลงได้ให้เร่งดำเนินการ/เร่งเก็บเกี่ยวก่อนน้ำเข้าแปลง >> สำรวจความเสียหายจากเหตุอุทกภัยที่เกิดขึ้น แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอรับความช่วยเหลือ	>> สำรวจความเสียหายจากเหตุอุทกภัยที่เกิดขึ้น พร้อมรายงานเข้าระบบภัยธรรมชาติ >> ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง >> ติดตามช่วยเหลือและทำความเข้าใจกับเกษตรกร (คชภอ.) >> ประชาสัมพันธ์แนวทางการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย
4. การฟื้นฟู (Recovery)	
>> ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง >> ปรับปรุง/จัดการพื้นที่ที่เสียหาย เตรียมความพร้อมในการปลูกพืชในฤดูถัดไป >> เตรียมกล้า/เมล็ดพันธุ์ที่ต้องการปลูก ปรับเปลี่ยนเป็นปลูกพืชอายุสั้น	>> ประชาสัมพันธ์แนวทางการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย >> สนับสนุนปัจจัยการผลิต/ชีวภัณฑ์ >> วางแผนเตรียมพร้อมรับมืออุทกภัยพื้นที่ดังกล่าวในรอบถัดไป >> ปรับแนวคิดและเปลี่ยนชนิดพืชปลูกเพื่อเสี่ยงภัย

13.2 สำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ จำนวน 4 ราย/ฟาร์ม มีจระเข้รวมทั้งสิ้น 6,350 ตัว ในพื้นที่อำเภอท่าเรือ บางไทร และบางปะอิน

ตารางที่ 21 จำนวนผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	อำเภอ	ชื่อ - นามสกุล	จำนวน (ตัว)	หมายเหตุ
๑	ท่าเรือ	๑. นายอรุณ เรืองเนตร + บริษัท ฟาร์มจระเข้ จำกัด	๕,๓๓๗	ต.หนองขนาก
		๒. นายนิพนธ์ เรืองฤทธิ์	๖๑๒	ต.หนองขนาก
๒	บางไทร	๓. นายชาญวิทย์ ขุนทิพย์	๔๐๐	ต.บางยี่โท
๓	บางปะอิน	๔. นายสันติ ธิยมาตร	๑	ต.เกาะเกิด
รวม		๔ ราย	๖,๓๕๐	

มาตรการป้องกันและเฝ้าระวังจระเข้ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเมื่อมีการปล่อยน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยา 1,500 ลูกบาศก์เมตร/วินาที ฟาร์มจระเข้ในเขตอำเภอบางไทร และบางปะอิน และเมื่อมีการปล่อยน้ำจากเขื่อนพระรามหก 550 ลูกบาศก์เมตร/วินาที ฟาร์มจระเข้ในเขตอำเภอท่าเรือจะต้องเตรียมการ ดังนี้

1) ตรวจสอบบ่อเลี้ยงและกำแพง บริเวณโดยรอบฟาร์มเลี้ยงให้มีความมั่นคง แข็งแรง และดำเนินการตัดแต่งกิ่งไม้ที่ยื่นลงไปในบ่อ หรืออย่าให้มีวัสดุใดตกลงไปในบ่อ อันเป็นเหตุให้จระเข้ปีนออกสู่ภายนอกบ่อได้

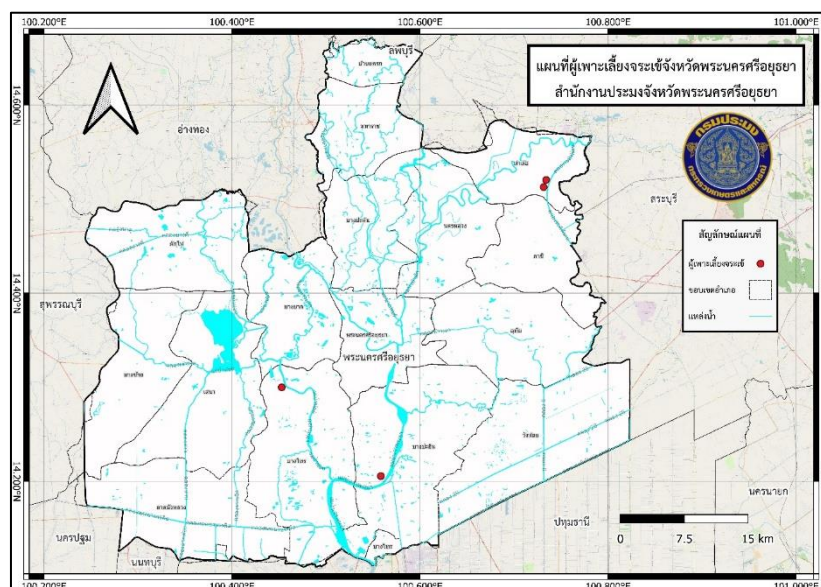
2) จัดบุคลากร/คนงาน/ดูแล เฝ้าระวังช่วงภาวะฝนตกหนักอย่างใกล้ชิด

3) ไม่เปิดบ่อหรือคอกจระเข้ทิ้งไว้ โดยไม่มีผู้ดูแลเป็นอันขาด

4) ติดตามข่าวสารการพยากรณ์อากาศจากทางราชการอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งเฝ้าระวังระดับน้ำและเตรียมการเคลื่อนย้ายจระเข้ก่อนการเกิดอุทกภัย

5) ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับอนุญาตต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน กรณีมีจระเข้หลุดรอดออกจากฟาร์ม ที่จะต้องจัดทีมบุคลากรตามจับจระเข้ เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อประชาชนและภัยสาธารณะ โดยผู้ได้รับอนุญาตจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

6) กรณีฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน มีแนวโน้มน้ำจะท่วมบ่อหรือในบริเวณใกล้เคียง หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการหลุดรอดของจระเข้ ให้ประสานสำนักงานประมงอำเภอในพื้นที่หรือสำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อจัดเจ้าหน้าที่เข้าช่วยเหลือต่อไป

ภาพที่ 12 แผนที่ผู้เพาะเลี้ยงจระเข้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

13.3 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่ มีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ ดังนี้

- 1) เฝ้าระวังสถานการณ์ภาวะน้ำท่วมเฉียบพลันอย่างใกล้ชิด
- 2) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ดูแลสัตว์เลี้ยง กรณีเกิดอุทกภัย
- 3) ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ให้เป็นปัจจุบัน ในระบบ <https://eregist.dld.go.th/> ก่อนการเกิดภัยพิบัติ
- 4) สำรวจจุดอพยพสัตว์ โดยจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้กำหนดจุดอพยพสัตว์จำนวน 62 แห่ง ที่น้ำท่วมไม่ถึง
- 5) เตรียมความพร้อมชุดปฏิบัติการ เพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านการดูแลสุขภาพสัตว์
- 6) สนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์ โดยขอสนับสนุนจากศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท (ยอดจัดสรรปี 2568 จำนวน 19,600 กิโลกรัม หากไม่เพียงพอสามารถแจ้งขอเพิ่มเติมได้)

แผนลดความเสี่ยง กรณีเกิดอุทกภัยด้านปศุสัตว์ โดยประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสร้างหรือเตรียมพื้นที่สูงสำหรับการเลี้ยงสัตว์ กรณีเกิดอุทกภัย หรือย้ายสัตว์ไปจุดที่น้ำท่วมไม่ถึง โดยมีแนวทางการอพยพสัตว์ ดังนี้

- 1) การสำรวจและวางแผน :
 - >> ศึกษาข้อมูลชนิดสัตว์ที่ต้องอพยพว่าเป็นสัตว์ชนิดใด
 - >> ประเมินพื้นที่ปลายทางว่าปลอดภัย และเพียงพอต่อจำนวนสัตว์ และเหมาะสมกับชนิดสัตว์
 - >> วางแผนเส้นทางและวิธีการเคลื่อนย้าย เช่น การใช้รถบรรทุกสัตว์ ฯลฯ
- 2) การเตรียมความพร้อม การจับ และเคลื่อนย้ายสัตว์
 - >> จัดเตรียมอุปกรณ์ เช่น เครื่องมือบังคับสัตว์ ยาและอุปกรณ์ คอกเคลื่อนที่ ฯลฯ
 - >> จับสัตว์ด้วยวิธีที่ปลอดภัยและไม่ทำให้สัตว์เครียดหรือบาดเจ็บ
 - >> มีชุดปฏิบัติการและอาสาปศุสัตว์ ช่วยเหลือดูแลสัตว์ ร่วมกับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน 14,015 ราย และจำนวนสัตว์ทั้งหมดในพื้นที่ แบ่งเป็น โคเนื้อ 7,972 ตัว กระบือ 2,254 ตัว สุกร 33,626 ตัว แพะ 9,385 ตัว และสัตว์ปีก 9,012,682 ตัว

ตารางที่ 22 จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และจำนวนสัตว์ทั้งหมดในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	รายการ	จำนวน (ไร่)	เกษตรกร (ราย)
1	โคเนื้อ	7,972	873	พืชอาหารสัตว์	971	102
2	กระบือ	2,254	272			
3	แพะ	9,385	416			
4	แกะ	321	21			
5	สุกร	33,626	35			
6	ไก่เนื้อ	2,631,857	59			
7	ไก่ไข่	3,366,027	1,533			
8	เป็ดเทศ	21,835	643			
9	เป็ดเนื้อ	36,268	194			
10	เป็ดไข่	324,478	1,344			
11	นกกระทา	2,069,532	71			
รวม			14,015			

แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ จำนวน 62 แห่ง ดังนี้

ที่	อำเภอ	จุดอพยพ (แห่ง)
1	พระนครศรีอยุธยา	1
2	ท่าเรือ	1
3	นครหลวง	3
4	บางไทร	8
5	บางบาล	6
6	บางปะอิน	4
7	บางปะหัน	4
8	ผักไห่	8

ที่	อำเภอ	จุดอพยพ (แห่ง)
9	ภาชี	3
10	ลาดบัวหลวง	4
11	เสนา	3
12	บางซ้าย	3
13	อุทัย	2
14	มหาราช	4
15	บ้านแพรก	5
รวม		62

13.4 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรลูกหนี้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามนโยบายรัฐบาล ดังนี้

1) กรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาสัญญาเงินกู้ สามารถขอขยายเวลาการชำระหนี้ได้ครั้งละไม่เกิน 1 ปี โดยเงินกู้ระยะสั้นขยายได้ไม่เกิน 1 ครั้ง ระยะปานกลางขยายได้ไม่เกิน 2 ครั้ง และระยะยาวขยายได้ไม่เกิน 3 ครั้ง

2) การลดหรืองดเว้นการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ของเงินรายงวดได้ไม่เกิน 1 ปี

13.5 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ดังนี้

13.5.1 โครงการชดเชยดอกเบี้ย

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้กำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือในส่วนสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ประสบอุทกภัย โดยชดเชยดอกเบี้ยให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร แทนสมาชิก ต้นเงินกู้ไม่เกิน 300,000 บาท ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี เป็นระยะเวลา 1 ปี และขอความร่วมมือสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ในสัญญาเงินกู้ของสมาชิกได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ปี 2567

วัตถุประสงค์ : เพื่อช่วยเหลือบรรเทาภาระหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ประสบอุทกภัย ปี 2567 และผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหาย

ระยะเวลาดำเนินการ : ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ระยะเวลาดชดเชยดอกเบี้ย (ตั้งแต่ 14 กรกฎาคม 2566 – 29 ตุลาคม 2568)

คุณสมบัติสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

1) เป็นสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตร (สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม) สหกรณ์เครดิตยูเนียน ที่สมาชิกประกอบอาชีพการเกษตรและเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเกษตร (ปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์/ประมง)

2) มีพื้นที่ประกอบอาชีพการเกษตร ที่อยู่ในพื้นที่ประสบภัยตามประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย ปี 2567) และผลผลิตจากการเกษตรได้รับความเสียหายช่วงภัย ตั้งแต่วันที่ 14 กรกฎาคม – 31 ตุลาคม 2567

3) สมาชิกหรือบุคคลในครัวเรือนต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2566/67 กับหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามประเภทการผลิตของตนก่อนเกิดภัยพิบัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาครัฐ เช่น ปลูกพืช (กรมส่งเสริมการเกษตร) เลี้ยงสัตว์ (กรมปศุสัตว์) หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (กรมประมง) เป็นต้น

เงื่อนไขการเข้าร่วมมาตรการ

- 1) สัญญาเงินกู้ตั้งแต่วันที่ 14 กรกฎาคม 2566 ถึงก่อนวันที่ประสพภัยของสมาชิกตามประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
- 2) คำนวณดอกเบี้ยนับจากวันที่รับเงินกู้จนถึงสิทธิลดดอกเบี้ยไม่เกิน 1 ปี
- 3) ไม่เป็นสัญญาเงินกู้ที่เป็นหนี้ถูกดำเนินคดี
- 4) ต้นเงินกู้ที่ขอลดดอกเบี้ยไม่เกิน 300,000 บาท/ราย
- 5) ไม่เป็นสัญญาเงินกู้ที่เคยได้รับการช่วยเหลือในโครงการอื่นจากภาครัฐในลักษณะเดียวกันมาก่อน

6) รัฐบาลลดดอกเบี้ยในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร แทนสมาชิกในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันที่รับเงินกู้ถึงวันครบสิทธิลดดอกเบี้ย ต้นเงินกู้ที่เกิน 300,000 บาท สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร คิดดอกเบี้ยกับสมาชิกในอัตรปกติ

7) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร มากกว่า 1 แห่ง สามารถเข้าร่วมมาตรการได้เพียง 1 แห่ง ยึดหลักการช่วยเหลือ 1 สัญญา : 1 ครัวเรือน

แผนการเบิกจ่าย : การดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อโอนงบประมาณให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัด เพื่อเบิกจ่ายเงินลดดอกเบี้ยให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร แทนสมาชิก แบ่งเป็น 5 งวด ดังนี้

- งวดที่ 1 เบิกจ่ายภายในเดือนมกราคม 2568
- งวดที่ 2 เบิกจ่ายภายในเดือนเมษายน 2568
- งวดที่ 3 เบิกจ่ายภายในเดือนกรกฎาคม 2568
- งวดที่ 4 เบิกจ่ายภายในเดือนกันยายน 2568
- งวดที่ 5 เบิกจ่ายภายในเดือนพฤศจิกายน 2568

13.5.2 ทูนาธารณประโยชน์/ทุนสวัสดิการ แก่สมาชิกและครอบครัว

มีการกำหนดระเบียบการใช้ทุนสาธารณประโยชน์/ทุนสวัสดิการ แก่สมาชิกและครอบครัวเป็นวัตถุประสงค์ต่าง ๆ รวมถึงสงเคราะห์สมาชิกผู้ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ หรืออุบัติเหตุ โดยการนำมาใช้ในรูปแบบการทำเป็นโครงการต่าง ๆ เพื่อขอการใช้ทุนฯ เช่น โครงการมอบถุงยังชีพให้กับสมาชิกที่ประสบภัยพิบัติ เป็นต้น

13.5.3 มติที่ประชุมใหญ่

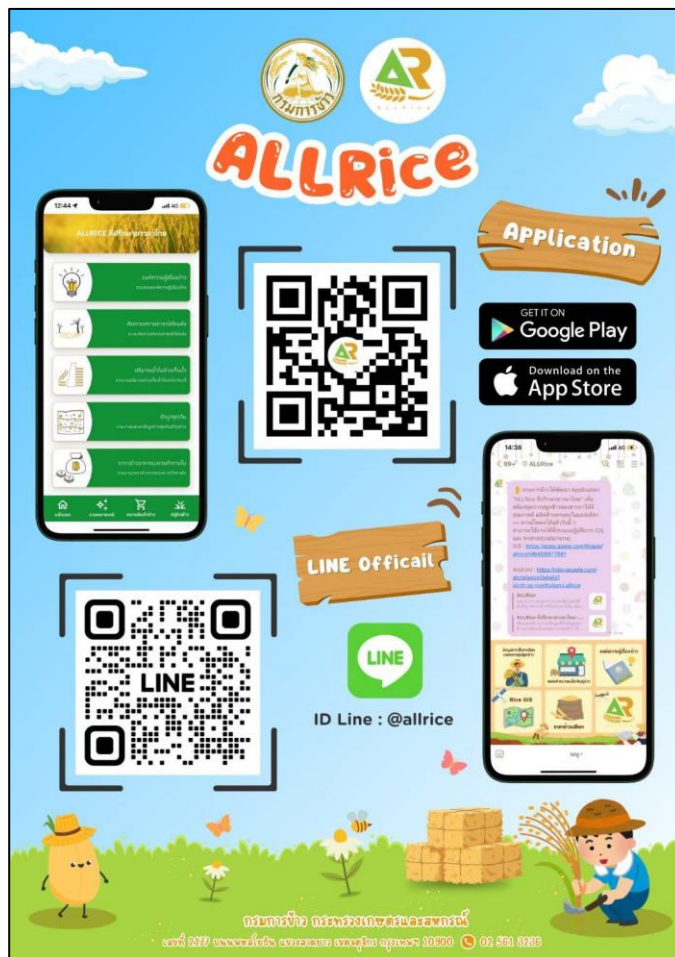
การออกมาตรการช่วยเหลือจากมติที่ประชุมใหญ่ โดยออกเป็นโครงการช่วยเหลือสมาชิกเมื่อประสบภัยพิบัติในเรื่อง ลดค่าปรับ/งดค่าปรับ ลดดอกเบี้ยสำหรับสมาชิกที่มาชำระเงินในช่วงเกิดภัย เป็นต้น

13.6 สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา

สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา มีการบริหารจัดการพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขัง น้ำเน่าเสีย โดยสารบำบัดน้ำเสีย พด.6 สำหรับบำบัดน้ำเน่าเสีย ขจัดกลิ่นเหม็น และกำจัดลูกน้ำยุงรำคาญ ลดกลิ่นเหม็นตามท่อระบายน้ำ ช่วยย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำเสีย ทำให้คุณภาพน้ำดีขึ้น ขจัดกลิ่นเหม็นที่เกิดจากน้ำเสียบริเวณชุมชน ช่วยลดมลภาวะทางอากาศ โดยจัดเตรียมการสำรองสารบำบัดน้ำเสีย พด.6 จำนวน 10,000 ลิตร

13.7 ศูนย์วิจัยข้าวพระนครศรีอยุธยา

กรมการข้าว ในปีงบประมาณ 2568 ไม่มีงบประมาณสำรองเมล็ดพันธุ์ แต่เน้นการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผ่านช่องทางแอปพลิเคชันระบบที่ปรึกษาชาวนาไทย (ALL Rice) โดยมีการแจ้งเตือนการเกิดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคไหม้ และสถานการณ์ภัยแล้ง การพยากรณ์สภาพภูมิอากาศล่วงหน้า 7 วัน เพื่อให้เกษตรกรได้วางแผนการเพาะปลูก การดูแลรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 13 แอปพลิเคชัน ALL Rice กรมการข้าว

13.8 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ธ.ก.ส.)

ธ.ก.ส. มีมาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติจากสถานการณ์อุทกภัยฉับพลันที่สร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินและพื้นที่การเกษตร ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อความเป็นอยู่ของเกษตรกร ทั้งด้านการใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพ ดังนั้นเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนดังกล่าว ธ.ก.ส. จัดมาตรการเสริมสภาพคล่องและฟื้นฟูลูกค้า เพื่อสนับสนุนให้ลูกค้าเข้าถึงแหล่งเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำในการนำไปสร้างหรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัย โรงเรือนการเกษตร เครื่องมือ เครื่องจักรกลการเกษตร รวมถึงการฟื้นฟูการผลิตที่ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ วงเงินรวม 20,000 ล้านบาท ประกอบด้วย

1) โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน ปี 2567/68 เพื่อเสริมสภาพคล่องเกษตรกรในด้านค่าใช้จ่ายทั่วไป เช่น ค่าอุปโภคและบริโภคที่จำเป็น อัตราดอกเบี้ย 0% 6 เดือนแรก เดือนที่ 7 คิดอัตราดอกเบี้ย MRR (ปัจจุบัน MRR เท่ากับร้อยละ 6.975) วงเงินรายละไม่เกิน 50,000 บาท

2) โครงการสินเชื่อฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นค่าลงทุนในการซ่อมแซมบ้านเรือนและทรัพย์สิน ค่าซ่อมเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ได้รับความเสียหาย ค่าใช้จ่ายในการทำการเกษตรรอบใหม่ วงเงินรายละไม่เกิน 500,000 บาท อัตราดอกเบี้ย MRR – 2

กรณีเกิดสถานการณ์อุทกภัย ส่งผลให้เกษตรกรได้รับผลกระทบจากความเสียหาย โดยเฉพาะผลผลิตทางการเกษตร ที่อยู่อาศัย รวมถึงทรัพย์สินในวงกว้าง ธ.ก.ส. จึงได้จัดทำมาตรการเร่งด่วนเพื่อดูแลเกษตรกรลูกค้าของธนาคารที่ได้รับความเดือดร้อนและผลผลิตได้รับความเสียหายจนส่งผลกระทบต่อรายได้ โดยการให้ลูกค้าสามารถ เลื่อนระยะเวลาการชำระหนี้ออกไปสูงสุดไม่เกิน 1 ปี และไม่คิดดอกเบี้ยปรับ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้น ซึ่งลูกค้าสามารถแจ้งความประสงค์ได้ที่สาขาในพื้นที่

นอกจากนี้ สำหรับพื้นที่ที่ประกาศเป็นเขตประสบภัยโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ธ.ก.ส. ยังได้จัดทำมาตรการฟื้นฟูและเสริมสภาพคล่องเกษตรกรผ่าน โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน ปี 2567/68 เพื่อเสริมสภาพคล่องเกษตรกรในด้านค่าใช้จ่ายทั่วไป เช่น ค่าอุปโภคและบริโภคที่จำเป็น อัตราดอกเบี้ย 0% ต่อปี นาน 6 เดือนแรก เดือนที่ 7 คิดอัตราดอกเบี้ย MRR (ปัจจุบัน MRR เท่ากับ 6.875% ต่อปี) วงเงินให้กู้รายละไม่เกิน 50,000 บาท ผ่อนชำระนานสูงสุดไม่เกิน 3 ปี และ โครงการสินเชื่อฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นค่าลงทุนในการซ่อมแซมบ้านเรือนและทรัพย์สิน ค่าซ่อมเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ได้รับความเสียหาย ค่าใช้จ่ายในการทำการเกษตรรอบใหม่ วงเงินรายละไม่เกิน 500,000 บาท อัตราดอกเบี้ย MRR – 2% ต่อปี ผ่อนชำระนานสูงสุดไม่เกิน 15 ปี

ธ.ก.ส. ยังมีโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2567 โดยมีรายละเอียดดังนี้

การรับประกันภัย	การรับประกันภัย ขั้นพื้นฐาน (Tier 1)	การรับประกันภัย ส่วนเพิ่ม (Tier 2)	รวม Tier 1 และ Tier 2
อัตราค่าเบี้ยประกันภัย	>> เกษตรกรลูกค้าสินเชื่อเพื่อการปลูกข้าว ธ.ก.ส. (ปีก่อน 31 มี.ค. 67) ฟรีทุกพื้นที่ (รัฐบาล และ ธ.ก.ส. อุดหนุนตามเงื่อนไข) >> เกษตรกรลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. ที่ไม่ได้รับการอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยและเกษตรกรทั่วไป * แบ่งตามพื้นที่ความเสี่ยง ดังนี้ - พื้นที่น้ำร่อง (เสี่ยงต่ำ) 70 บาท/ไร่ (เกษตรกรจ่าย 5 บาท/ไร่) - พื้นที่เสี่ยงปานกลาง 199 บาท/ไร่ (เกษตรกรจ่าย 130 บาท/ไร่) - พื้นที่เสี่ยงสูง 218 บาท/ไร่ (เกษตรกรจ่าย 149 บาท/ไร่)	- พื้นที่เสี่ยงต่ำ 27 บาท/ไร่ (29.96 บาท/ไร่) - พื้นที่เสี่ยงกลาง 60 บาท/ไร่ (65.27 บาท/ไร่) - พื้นที่เสี่ยงสูง 110 บาท/ไร่ (118.77 บาท/ไร่) (รวมอากรแสตมป์ และภาษีมูลค่าเพิ่ม) เกษตรกรรับผิดชอบค่าเบี้ยประกันตามพื้นที่ความเสี่ยง พร้อมอากรแสตมป์ และภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งหมด)	
วงเงินคุ้มครอง			
** คุ้มครอง 7 ภัยธรรมชาติ	1,190 บาท/ไร่	240 บาท/ไร่	1,430 บาท/ไร่
คุ้มครองภัยศัตรูพืชและโรคระบาด	595 บาท/ไร่	120 บาท/ไร่	715 บาท/ไร่

หมายเหตุ : * สอบถามพื้นที่ความเสี่ยงได้ที่ ธ.ก.ส. ทุกสาขา หรือที่ www.baac.or.th

** 7 ภัยธรรมชาติ ได้แก่ 1) ภัยน้ำท่วม/ฝนตกหนัก 2) ภัยแล้ง/ฝนแล้ง/ฝนทิ้งช่วง 3) ลมพายุ/พายุไต้ฝุ่น 4) ภัยอากาศหนาว/น้ำค้างแข็ง 5) ลูกเห็บ 6) ไฟไหม้ 7) ช้างป่า

ภาคผนวก

1. แผนที่เสี่ยงในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

[illegible]

แผนที่เสียงวาทภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2564 - 2570

2. พื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งรับน้ำในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา

พื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งรับน้ำทั้ง 6 ทุ่ง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งบางกุ่ม

พื้นที่ลุ่มต่ำห้วยบางกึ่ง

พื้นที่ลุ่มต่ำห้วยบางบาล - บ้านแพน

พื้นที่ลุ่มต่ำห่งป่าโมก

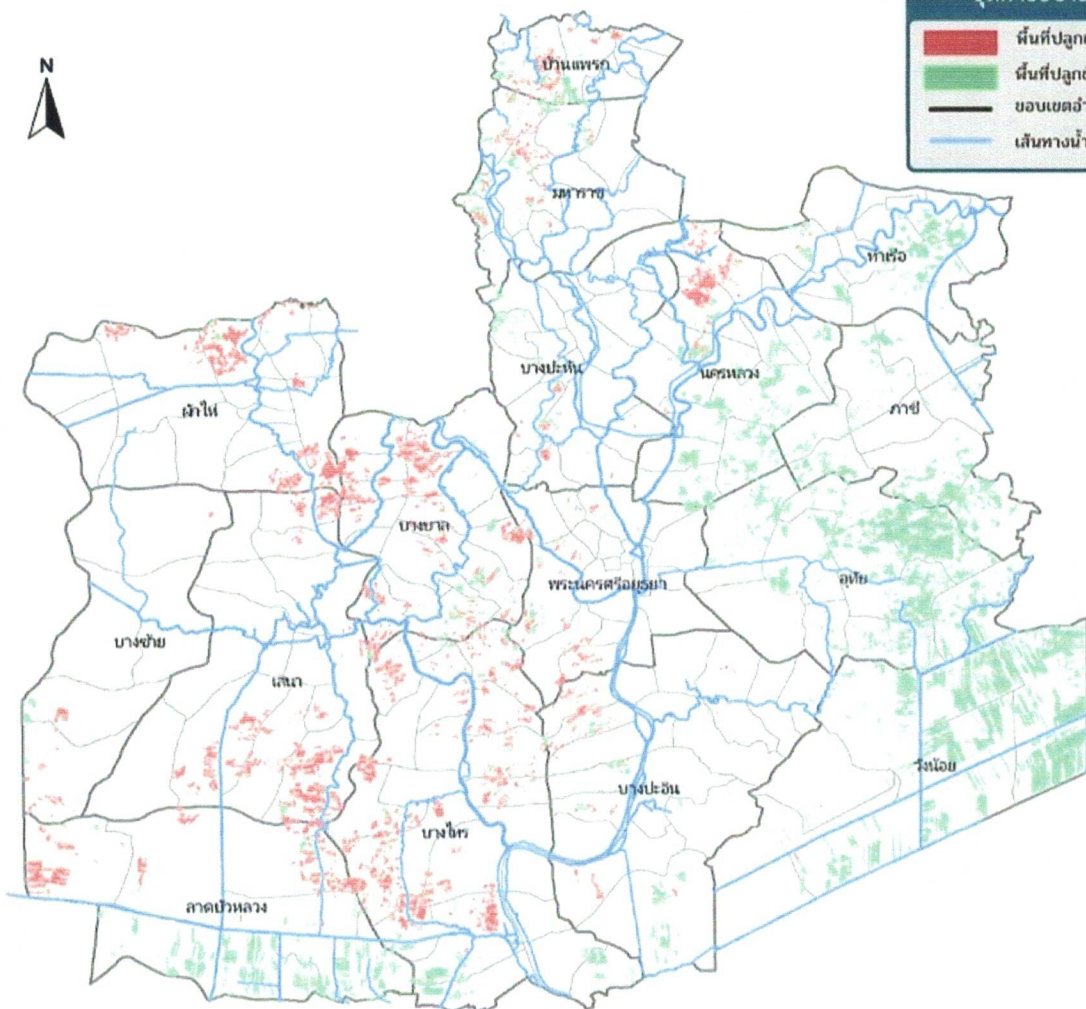
พื้นที่ลุ่มต่ำห่งฝักไถ่

พื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งเจ้าเจ็ด

ที่มา : โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา สำนักงานชลประทานที่ 10

3. แผนที่เพาะปลูกข้าวเสี่ยงน้ำท่วม ปี 2568
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1

2

3

4

5

6

7

จัดทำโดย สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่ทางการเกษตรที่เลี้ยงประสพอุทกภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอ	พื้นที่รวม (ไร่)	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืชผัก (ไร่)	พื้นที่ไม้ผลไม้ยืนต้น (ไร่)
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	2,081.49	1,134.50	195.03	751.96
1. พระนครศรีอยุธยา	82.34	40.25	13.63	28.46
2. ท่าเรือ	-	-	-	-
3. นครหลวง	10.75	-	-	10.75
4. บางไทร	152.75	113.75	9.00	30.00
5. บางบาล	668.46	87.50	53.25	527.71
6. บางปะอิน	228.79	148.00	74.00	6.79
7. บางปะหัน	-	-	-	-
8. ผักไห้	21.25	20.00	1.25	-
9. ภาชี	-	-	-	-
10. ลาดบัวหลวง	-	-	-	-
11. วังน้อย	-	-	-	-
12. เสนา	178.25	148.00	21.00	9.25
13. บางซ้าย	161.90	-	22.90	139.00
14. อุทัย	-	-	-	-
15. มหาราช	577.00	577.00	-	-
16. บ้านแพรก	-	-	-	-

ข้อมูลโดย กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ประมวลผลจากข้อมูล ปี 2567-2568)

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่ปลูกข้าว 830,915.84 ไร่

พื้นที่เก็บเกี่ยวแล้ว - ไร่

มูลค่ารวม 537,845.60 บาท

พื้นที่ความเสียหาย

5 จำเลย 28 ตำบล 61 หมู่บ้าน
เกษตรกรที่ประสบภัย 208 ราย
พื้นที่คาดว่าจะเสียหาย 2,382.25 ไร่

Date	Location	Number (No.)	Age	
			juvenile (J)	immature-adult (IA)
2006	2	3	40-25	40-25
2007	2	3	40-25	40-25

Date	Particulars	Debit	Credit		Balance
			Dr	Cr	
1	By Balance b/d		100		100
2	To Cash	50			50
3	To Cash	50			100
4	By Cash		100		0
5	To Cash	100			100
6	By Cash		100		0
7	To Cash	100			100
8	By Cash		100		0
9	To Cash	100			100
10	By Cash		100		0
11	To Cash	100			100
12	By Cash		100		0
13	To Cash	100			100
14	By Cash		100		0
15	To Cash	100			100
16	By Cash		100		0
17	To Cash	100			100
18	By Cash		100		0
19	To Cash	100			100
20	By Cash		100		0
21	To Cash	100			100
22	By Cash		100		0
23	To Cash	100			100
24	By Cash		100		0
25	To Cash	100			100
26	By Cash		100		0
27	To Cash	100			100
28	By Cash		100		0
29	To Cash	100			100
30	By Cash		100		0
31	To Cash	100			100
32	By Cash		100		0
33	To Cash	100			100
34	By Cash		100		0
35	To Cash	100			100
36	By Cash		100		0
37	To Cash	100			100
38	By Cash		100		0
39	To Cash	100			100
40	By Cash		100		0
41	To Cash	100			100
42	By Cash		100		0
43	To Cash	100			100
44	By Cash		100		0
45	To Cash	100			100
46	By Cash		100		0
47	To Cash	100			100
48	By Cash		100		0
49	To Cash	100			100
50	By Cash		100		0
51	To Cash	100			100
52	By Cash		100		0
53	To Cash	100			100
54	By Cash		100		0
55	To Cash	100			100
56	By Cash		100		0
57	To Cash	100			100
58	By Cash		100		0
59	To Cash	100			100
60	By Cash		100		0
61	To Cash	100			100
62	By Cash		100		0
63	To Cash	100			100
64	By Cash		100		0
65	To Cash	100			100
66	By Cash		100		0
67	To Cash	100			100
68	By Cash		100		0
69	To Cash	100			100
70	By Cash		100		0
71	To Cash	100			100
72	By Cash		100		0
73	To Cash	100			100
74	By Cash		100		0
75	To Cash	100			100
76	By Cash		100		0
77	To Cash	100			100
78	By Cash		100		0
79	To Cash	100			100
80	By Cash		100		0
81	To Cash	100			100

[illegible]

Area	Frequency	Percentage (%)	Age	
			Under 15	over 15 years (N)
Female	4	8	18.75	18.75
Male	1	1	9.25	9.25
Female	1	1	10.00	10.00
Male	2	3	4.00	4.00
Female	1	1	8	8
Male	9	18	186.59	186.50

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่คาดว่าจะ เสียหาย(ไร่)
ข้าว	2,379.50	2,281.50
ไม่ผลไม ยีนต้นและ อื่นๆ	32.50	18.25
พืชผัก	82.50	82.50
รวม	2,494.50	2,382.25

ข้อมูล ณ วันที่ 8 มิถุนายน 2568

4. แผนสำหรับผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

■ **แม่น้ำและคลองสายหลัก**

ดำเนินการเงินเดือนเมื่อระบายน้ำ ตั้งแต่ 800 ลบ.ม./วินาที
เนื่องจากพื้นที่ ตำบลหนองขนาก อำเภอหัวเรือ อยู่นอกพื้นที่รับผลกระทบ

3.บริษัทร่วมระดมเงิน ก่อสร้างฝายกั้นน้ำ อำเภอหัวเรือ จำนวนระยะ 5,337 ตัว

4.นายพันธุ รุ่งเรืองกุล เจ้าของที่ดิน ตำบลหนองขนาก อำเภอหัวเรือจำนวนระยะ 612 ตัว

5. แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพลี้ภัยเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ 2568

ที่	สถานที่อพยพลี้ภัย	พื้นที่อพยพลี้ภัย					จำนวนพื้นที่ (ไร่)		จำนวนสัตว์ที่รองรับได้		พื้นที่		หมายเหตุ
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)	X	Y			
1	พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	2 5	ลุมพินี	พระนครศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา	5	โค กระบือ แพะ แกะ	100 100 150	14.37326	100.5423			
2	บ้านสมปอง พวงเงิน	8	หนองขนก	ท่าเรือ	พระนครศรีอยุธยา	6	กระบือ	38	14.50797	100.73377			
3	ลานด้านหลังปราสาทนครหลวง	1	นครหลวง	นครหลวง	พระนครศรีอยุธยา	1	โค, กระบือ	50	14.463715	100.613032			
4	ลานด้านข้างวัดจันทร์	1	บางพระครู	นครหลวง	พระนครศรีอยุธยา	1 ไร่ 2 งาน	โค, กระบือ	70	14.474959	100.614028			
5	พื้นที่จัดสรร	6	บ่อโพง	นครหลวง	พระนครศรีอยุธยา	1	โค, กระบือ	60	14.405588	100.624888			
6	ลานจอดรถวัดช้างเหล็ก	1	ช้างเหล็ก	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา	3 ไร่	โค กระบือ แพะ	80 10 76	14.29549	100.46089			
7	ลานอเนกประสงค์ อบต.บางยี่โท	3	บางยี่โท	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา	1 ไร่	ไก่ เป็ด ม้า โค แพะ ม้า ไก่ เป็ด	400 300 15 54 50 5 300 200	14.30106	100.45363			

แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพลี้ภัยเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ 2568

ที่	พื้นที่อพยพลี้ภัย						จำนวนสัตว์ที่รองรับได้		พิกัด		หมายเหตุ
	สถานที่อพยพลี้ภัย	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)	X	Y	
8	สถานจอร์จวัดท่าซุงทักษิณาราม	6	ไม้ตรา	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา	5 ไร่	โค ไก่ เป็ด	100 1000 2000	14.15334	100.50374	
9	วัดไม้ตรา	7	ไม้ตรา	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา	3 ไร่	โค ไก่ เป็ด	40 400 300	14.155	100.48031	
10	บริเวณถนน 3309 ใกล้สภ.ช้างใหญ่	3	ช้างใหญ่	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา	1 ไร่	โค กระบือ	31 9	14.16103	100.51853	
11	สถานจอร์จวัดหน้าด่านนอก	2	หน้าไม้	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา	4 ไร่	โค กระบือ ม้า แพะ ไก่ เป็ด	120 80 30 5 10 20 500 200	14.31763	1	
12	บริเวณโรงเรียนวัดแก้ว	4	บ้านกลิ้ง	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา	2 ไร่	โค ไก่ เป็ด	16 200 500	14.30671	100.49131	
13	ถนนหนองสาหร่าย1	6	กกแก้วบุรพา	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา		โค ไก่ เป็ด	40 100 400	14.2113	100.44591	

แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพลี้ภัยเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ 2568

ที่	สถานที่อพยพลี้ภัย	พื้นที่อพยพลี้ภัย				จำนวนพื้นที่ (ไร่)		จำนวนสัตว์ที่รองรับได้		พัก		หมายเหตุ
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด			ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)	X	Y	
14	ถนนคันคลองชลประทาน	3-7	บ้านคั่ง	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา			โค-กระบือ-แพะ	120			
15	ถนนคันคลองชลประทาน	1,8	น้ำเต้า	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา			โค	40			
16	ถนนคันคลองชลประทาน	3,4	วัดยม	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา			โค	30			
17	ถนนคันคลองชลประทาน	1	ทางช้าง	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา			โค	35			
18	ถนนคันคลองชลประทาน	1-3	บางชะนี	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา			โค	20			
19	ถนนคันคลองชลประทาน	5	สะพานไทย	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา			โค	40			
20	ทางหลวงหมายเลข 3469		เกาะเกิด	บางปะอิน	พระนครศรีอยุธยา			โค-กระบือ แพะ สัตว์ปีก	53			
			บ้านพลับ	บางปะอิน	พระนครศรีอยุธยา			โค-กระบือ แพะ	240	14.225452	100.571517	บริเวณจุดประตูดระบายน้ำ
			วัดยม	บางปะอิน	พระนครศรีอยุธยา			โค-กระบือ แพะ สัตว์ปีก	5	14.263666	100.578012	วัดกลางขุนแผน
			ตลาดเกรียบ	บางปะอิน	พระนครศรีอยุธยา			โค-กระบือ แพะ สัตว์ปีก	109			
			บางปะแดง	บางปะอิน	พระนครศรีอยุธยา			โค-กระบือ แพะ สัตว์ปีก	27			
21	ทางหลวงหมายเลข 3477		บางกระสุน	บางปะอิน	พระนครศรีอยุธยา			โค-กระบือ สัตว์ปีก	30			
			บ้านโพ	บางปะอิน	พระนครศรีอยุธยา			โค-กระบือ สัตว์ปีก	15	14.26974	100.581306	โคกที่เกาะพระ
22	ซอยวัดสามเรือน		สามเรือน	บางปะอิน	พระนครศรีอยุธยา			โค-กระบือ สัตว์ปีก	19	14.1732	100.38269	
23	ทางหลวงหมายเลข 3056		ดลิ่งชัน	บางปะอิน	พระนครศรีอยุธยา			โค-กระบือ สัตว์ปีก	6	14.283158	100.624744	
24	จุดอพยพลี้ภัยตำบลหันสัง	3	หันสัง	บางปะหัน	พระนครศรีอยุธยา		2	โค กระบือ	50	14.509	100.522	
25	จุดอพยพลี้ภัยตำบลหันน้ำ	4,5	หันน้ำ	บางปะหัน	พระนครศรีอยุธยา		10	โค กระบือ	100	14.487	100.497	
26	จุดอพยพลี้ภัยตำบลบางปะหัน	6	บางปะหัน	บางปะหัน	พระนครศรีอยุธยา		5	โค กระบือ	50	14.458	100.545	
27	จุดอพยพลี้ภัยตำบลบ้านลี	3	บ้านลี	บางปะหัน	พระนครศรีอยุธยา		5	โค กระบือ	40	14.452	100.526	

แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพลี้ภัยเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ 2568

ที่	พื้นที่อพยพลี้ภัย						จำนวนสัตว์ที่รองรับได้		พิกัด		หมายเหตุ
	สถานที่อพยพลี้ภัย	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)	X	Y	
28	เทศบาลเมืองฝักไถ่	3	ฝักไถ่	ฝักไถ่	พระนครศรีอยุธยา	2	โคเนื้อ แพะ	9	14.462336	100.366692	ต.บ้านใหญ่ ต.ฝักไถ่ ต.ตลาดลาน
29	คันทันน้ำม.7 ต.หน้าโคก	7	หน้าโคก	ฝักไถ่	พระนครศรีอยุธยา	1	โคเนื้อ	228			
							กระบือ	4	14.483394	100.365072	ต.หน้าโคก
30	คันทันน้ำชลประทานวัดโคกทอง	12	กุฎี	ฝักไถ่	พระนครศรีอยุธยา	-	โคเนื้อ	13	14.411531	100.402647	ต.กุฎี
31	วัดโน้แล่ม	4	ลาดน้ำเค็ม	ฝักไถ่	พระนครศรีอยุธยา	1	โคเนื้อ	8	14.489012	100.391334	ต.โคกช้าง ต.ลาดน้ำเค็ม
32	คันทันน้ำวัดนาตุ ถนนสาย33	2	นาตุ	ฝักไถ่	พระนครศรีอยุธยา	-	โคเนื้อ	63	14.466992	100.254663	ต.นาตุ
33	เทศบาลตำบลลาดชะโด	1	หนองน้ำใหญ่	ฝักไถ่	พระนครศรีอยุธยา	2	โคเนื้อ	9	14.464748	100.325225	ต.จักราช ต.หนองน้ำใหญ่
34	คันทันน้ำ อบต.บ้านแค	7	บ้านแค	ฝักไถ่	พระนครศรีอยุธยา	-	โคเนื้อ	36	14.490854	100.416302	ต.บ้านแค
35	คันทันน้ำถนนสายดอนลาน	-	ดอนลาน	ฝักไถ่	พระนครศรีอยุธยา	-	แพะ	58	14.443000	100.275531	ต.ลำตะเคียน
36	อบต.โคม่วง	7	โคม่วง	ภาชี	พระนครศรีอยุธยา	3	โคเนื้อ	27	14.418415	100.724728	
37	สนามโรงเรียนวัดโคกม่วง	3	โคกม่วง	ภาชี	พระนครศรีอยุธยา	5	กระบือ	16	14.434033	100.752767	
38	วัดทุ่งจาน	10	ดอนหญ้านาง	ภาชี	พระนครศรีอยุธยา	5	โค	150			
							โค	100			
							กระบือ	200			
							โค	50			
							โค	200			
							กระบือ	100			

แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพลี้ภัยเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ 2568

ที่	สถานที่อพยพลี้ภัย	พื้นที่อพยพลี้ภัย				จำนวนสัตว์ที่รองรับได้		พิกัด		หมายเหตุ
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ชนิดสัตว์	X	Y	
39	อบต. พระยาบันลือ	1	พระยาบันลือ	ลาดบัวหลวง	พระนครศรีอยุธยา	-	โค กระบือ แพะ	14.151194	100.459400	เนื่องจากพื้นที่นี้มีโคจำนวนมาก
40	ถนน ริมคลองพระยาบันลือ	1,2	สิงหนาท	ลาดบัวหลวง	พระนครศรีอยุธยา	ตลอดแนว	โค กระบือ แพะ	-	-	เนื่องจากมีพื้นที่น้ำ
41	ในตำบล สิงหนาท									ติดถนนริมคลอง
42	ถนน ริมคลองพระยาบันลือ	1,2	คลองพระยาบันลือ	ลาดบัวหลวง	พระนครศรีอยุธยา	ตลอดแนว	โค กระบือ แพะ	-	-	เนื่องจากมีพื้นที่น้ำ
43	ในตำบล คลองพระยาบันลือ									ติดถนนริมคลอง
44	ถนน ริมคลองพระยาบันลือ	1,2,3	สามเมือง	ลาดบัวหลวง	พระนครศรีอยุธยา	ตลอดแนว	โค กระบือ แพะ			เนื่องจากมีพื้นที่น้ำ
45	ในตำบล สามเมือง									ติดถนนริมคลอง
46	วัดโบสถ์ (ล่าง)	8	บ้านแพน	เสนา	พระนครศรีอยุธยา	2	โค กระบือ แพะ	14.35650	100.41430	
47	วัดไชยภูมิพัฒนา	2	ชายนา	เสนา	พระนครศรีอยุธยา	1	โค กระบือ แพะ	14.25670	100.35120	
48	วัดสามกอก	2	สามกอก	เสนา	พระนครศรีอยุธยา	1	โค กระบือ แพะ	14.31190	100.37500	
49	คั่นกันน้ำชลประทาน ต.เตาเล่า	7	เตาเล่า	บางซ้าย	พระนครศรีอยุธยา	-	โค กระบือ	14.33372	100.30851	
50	ที่ว่าการอำเภอบางซ้าย	1	บางซ้าย	บางซ้าย	พระนครศรีอยุธยา	10	โค กระบือ แพะ	14.31946	100.29953	
51	พื้นที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน	2	เทพมงคล	บางซ้าย	พระนครศรีอยุธยา	2	โค กระบือ	14.23671	100.24699	
52	วัดดอนพุทรา	10	สามบัณฑิต	อุทัย	พระนครศรีอยุธยา	1.5	โค กระบือ	14.348179	100.743904	
53	เทศบาลตำบลอุทัย	1	อุทัย	อุทัย	พระนครศรีอยุธยา	1.5	โค-กระบือ	14.368002	100.671400	
54	ทุ่งวัดนา	3	พิศเพี้ยน	มหาราช	พระนครศรีอยุธยา	4	โค	14.60186	100.54220	
55	ทุ่งวัดท่าเรือ	3	ท่าเรือ	มหาราช	พระนครศรีอยุธยา	1	โค	14.55568	100.50611	
56	ทุ่งบ้านนา	6	บ้านนา	มหาราช	พระนครศรีอยุธยา	1	โค กระบือ แพะ	14.6059	100.4937	
57	วัดสุเมธ	4	บ้านใหม่	มหาราช	พระนครศรีอยุธยา	1	โค กระบือ แพะ	14.5328	100.51145	

แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพพลัดเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ 2568

ที่	พื้นที่อพยพลี้ภัย						จำนวนสัตว์ที่รองรับได้		พิกัด		หมายเหตุ	
	สถานที่อพยพลี้ภัย	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)	X	Y		
58	สนามโรงเรียนบ้านแพรกประชาสรรค์	4	ลำพะเนียง	บ้านแพรก	พระนครศรีอยุธยา	3	โค	230				
59	ลานตากข้าวเก่า	1	บ้านใหม่	บ้านแพรก	พระนครศรีอยุธยา	1	กระบือ	1	14.63803448	100.5640439		
60	ตลาดอยู่สมบูรณ์	4	บ้านแพรก	บ้านแพรก	พระนครศรีอยุธยา	1	โค	17	14.65644175	100.5941711		
61	วัดศรโปรดสัตว์	3	คลองน้อย	บ้านแพรก	พระนครศรีอยุธยา	1	โค	76	14.65060392	100.5758087		
62	วัดใหม่สองห้อง	5	สองห้อง	บ้านแพรก	พระนครศรีอยุธยา	2	โค	4				
							แพะ	7				
							สุกร	235	14.65299491	100.5491249		
							โค	135	14.64466068	100.5087243		
							แพะ	115				
							สุกร	38				

รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และ ปศุชีพอาหารสัตว์ ปี 2568

จังหวัด	รวมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	รวมเกษตรกรที่ปศุชีพอาหารสัตว์ (ราย)	จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และ ปศุชีพอาหารสัตว์												ปศุชีพอาหารสัตว์	
			โคเนื้อ		กระบือ		สุกร		แพะ		แกะ		ปศุชีพอาหารสัตว์		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
			จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)		
ยอดรวม	14,015	102	7,972	873	2,254	272	33,626	35	9,385	416	321	21	971	102		
พระนครศรีอยุธยา	802	7	1,414	146	471	41	0	0	2,278	121	100	8	139	7		
ท่าเรือ	1,423	2	371	41	280	35	0	0	231	6	0	0	55	2		
นครหลวง	666	4	235	40	185	24	0	0	64	1	0	0	45	4		
บางพระ	873	23	381	50	75	15	0	0	530	12	16	3	208	23		
บางบาล	731	5	360	77	58	10	0	0	242	10	0	0	28	5		
บางปะอิน	1,641	4	310	31	397	36	16	3	1,229	60	5	3	18	4		
บางปะหัน	1,340	2	809	65	311	34	5	1	465	12	53	1	7	2		
ผักไห่	1,026	4	301	37	18	7	102	9	185	10	0	0	15	4		
กาฬสินธุ์	674	0	496	36	87	12	14,467	4	106	6	7	1	0	0		
ลาดบัวหลวง	883	30	1,704	183	54	12	1,192	1	2,265	106	71	3	301	30		
วังน้อย	388	0	349	30	43	7	17,506	2	530	18	59	1	0	0		
เสนา	852	12	235	39	52	6	0	0	458	32	0	0	68	12		
บางซ้าย	559	2	154	19	42	4	125	3	372	11	0	0	9	2		
อุทัย	1,081	3	82	14	156	18	27	2	385	7	0	0	11	3		
มหาราช	666	0	428	39	19	7	89	4	45	4	10	1	0	0		
บ้านแพรก	410	4	343	26	6	4	97	6	0	0	0	0	67	4		

รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และ ปศุกิจพืชอาหารสัตว์ ปี 2568

จังหวัด	จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และ ปศุกิจอาหารสัตว์													
	ไก่พื้นเมือง		ไก่เนื้อ		ไก่ไข่		เป็ดเทศ		เป็ดเนื้อ		เป็ดไข่		นกกระทา	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
ยอดรวม	562,685	12,167	2,631,857	59	3,366,027	1,533	21,835	643	36,268	194	324,478	1,344	2,069,532	71
พระนครศรีอยุธยา	30,696	598	0	0	2,336	42	1,562	30	0	0	1,772	17	550	2
พิจิตร	61,547	1,364	284,600	10	58,663	127	3,878	166	1,978	99	1,526	85	0	0
นครหลวง	24,971	530	0	0	3,760	131	1,239	20	164	5	5,281	50	0	0
บางโพธิ์	35,118	724	15,000	1	603,805	95	1,396	45	665	6	52,213	93	36,440	6
บางบาล	28,286	648	0	0	1,579	24	510	25	30	2	342	16	0	0
บางปะอิน	80,852	1,431	100	3	1,852,941	139	2,487	102	363	19	33,664	134	42	1
บางปะหัน	79,580	1,184	159	2	7,314	244	3,384	46	309	16	26,980	78	0	0
ผักไห่	50,563	885	54,165	8	533,489	118	2,688	36	26,624	13	93,327	105	1,796,500	52
กาฬสินธุ์	15,423	632	147,050	10	200,477	42	205	8	20	1	10,510	7	0	0
ลาดบัวหลวง	31,854	741	1,890	2	2,460	99	1,612	54	2,175	15	62,598	373	110,000	2
วังน้อย	14,800	350	2,000,000	1	15,403	15	286	14	20	1	885	11	0	0
เสนา	29,842	704	113	7	4,718	128	1,113	35	3,831	8	13,005	105	0	0
บางซ้าย	15,945	451	104,550	10	11,313	93	886	33	44	4	11,151	68	41,000	5
อุทัย	33,041	1,017	230	4	52,246	109	416	19	39	4	10,033	159	0	0
นารายณ์	18,176	564	24,000	1	1,476	76	0	0	0	0	500	11	85,000	3
บ้านแพรก	11,991	344	0	0	14,047	51	173	10	6	1	691	32	0	0

ข้อมูล ณ. วันที่ : พฤษภาคม 2568
ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

6. โครงการประกันภัยข้าวนาปี
ปีการผลิต 2567

โครงการ ประกันภัยข้าวนาปี

ปีการผลิต 2567

การรับประกันภัย	การรับประกันภัยขั้นพื้นฐาน (Tier 1)	การรับประกันภัยส่วนเพิ่ม (Tier 2)	รวม Tier 1 และ Tier 2
อัตราค่าเบี้ยประกันภัย	- เกษตรกรปลูกข้าวสาลีเพื่อการค้าปลูกข้าว ร.ก.ส. (ปีก่อน 31 มี.ค. 67) ฟรีทุกพื้นที่ (รัฐบาล และ ร.ก.ส. อุดหนุนตามเงื่อนไข) - เกษตรกรปลูกข้าวสาลีเพื่อการค้า ร.ก.ส. ที่ไม่ได้รับการอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยและเกษตรกรทั่วไป * แบ่งตามพื้นที่ความเสี่ยง ดังนี้ - พื้นที่น้ำท่วม (เสี่ยงต่ำ) 70 บาท/ไร่ (ภาคกลาง 5 บาท/ไร่) - พื้นที่น้ำท่วมปานกลาง 199 บาท/ไร่ (ภาคกลาง 130 บาท/ไร่) - พื้นที่น้ำท่วมสูง 218 บาท/ไร่ (ภาคกลาง 149 บาท/ไร่)	- พื้นที่เสี่ยงต่ำ 27 บาท/ไร่ (29.96 บาท/ไร่) - พื้นที่เสี่ยงกลาง 60 บาท/ไร่ (65.27 บาท/ไร่) - พื้นที่เสี่ยงสูง 110 บาท/ไร่ (118.77 บาท/ไร่) (ส่วนราชการและสถาบันเกษตรกรผู้ปลูกข้าว) เกษตรกรระดับครัวเรือนค่าเบี้ยประกันภัยเป็นค่าความเสี่ยง ฟรีจากเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ปลูกข้าว	
วงเงินคุ้มครอง			
• คุ้มครอง 7 ภัยธรรมชาติ**	1,190 บาท/ไร่	240 บาท/ไร่	1,430 บาท/ไร่
• คุ้มครองภัยศัตรูพืชและโรคระบาด	595 บาท/ไร่	120 บาท/ไร่	715 บาท/ไร่

หมายเหตุ : * สอบถามพื้นที่ความเสี่ยงได้ที่ ร.ก.ส. ทุกสาขา หรือที่ www.baac.or.th

** 7 ภัยธรรมชาติ ได้แก่ (1) ภัยน้ำท่วม/ฝนตกหนัก (2) ภัยแล้ง/ฝนแล้ง/ฝนทิ้งช่วง (3) ลมพายุ/พายุไต้ฝุ่น (4) ภัยอากาศหนาว/น้ำค้างแข็ง (5) ลูกเห็บ (6) ไฟไหม้ (7) ธารน้ำ

การสนับสนุน :

การสนับสนุนของรัฐบาล

- 1) สำหรับเกษตรกรปลูกข้าวสาลีเพื่อการค้า ร.ก.ส. รัฐบาลอุดหนุน 69 บาท/ไร่ ทุกพื้นที่ความเสี่ยง (พร้อมเอกสารแนบใบและภาษีมูลค่าเพิ่ม)
- 2) สำหรับเกษตรกรปลูกข้าวสาลีเพื่อการค้า ร.ก.ส. หรือผู้ปลูก และเกษตรกรทั่วไป รัฐบาลอุดหนุน ตามพื้นที่ตามความเสี่ยง ดังนี้
 - พื้นที่น้ำท่วม 65 บาท/ไร่ (พร้อมเอกสารแนบใบและภาษีมูลค่าเพิ่ม)
 - พื้นที่น้ำท่วมปานกลาง และเสี่ยงสูง 69 บาท/ไร่ (พร้อมเอกสารแนบใบและภาษีมูลค่าเพิ่ม)

การสนับสนุนของ ร.ก.ส.

อุดหนุน 46 บาท/ไร่ สูงสุดไม่เกิน 30 ไร่/ราย สำหรับเกษตรกรที่เป็นลูกจ้างรับ ร.ก.ส. เฉพาะสิ้นเดือนเพื่อการเพาะปลูกข้าวที่มีสถานะหนี้ปกติและมีหนี้คงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2567

การคืนเบี้ยประกันภัย :

1. พื้นที่อาประกันภัยที่ประสบภัยอุทกภัย/ภัยแล้ง (ทบท.) ปี 2567/68 เกินกว่าพื้นที่ ทบท. ปีการผลิต 2566/67
2. พื้นที่อาประกันภัยเฉพาะส่วนที่ประสบภัยประกันภัย
3. ขาดอาประกันภัยหลังจากวันแรกที่ภัยตก พื้นที่ประสบภัยในแบบ กษ 02 เมื่อการประกันภัย
4. พื้นที่ตั้งอยู่ในเขตประเทศหรือพื้นที่ที่ประสบภัยน้ำท่วม/ภัยน้ำท่วม/ภัยน้ำท่วม/พื้นที่ที่ไม่ส่งผลการเพาะปลูก
5. วันเริ่มอาประกันภัยเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์
6. ไม่ได้เพาะปลูกข้าวนาปี ในแปลงที่ดินขออาประกันภัยไว้

ระยะเวลา (ขึ้นอยู่กับแต่ละจังหวัด)

เริ่มจำหน่ายกรมธรรม์ประกันภัยตั้งแต่วันที่คณะกรรมการระดับจังหวัดให้ความเห็นชอบโครงการฯ และกำหนดวันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์แตกต่างกันตามภาคภูมิศาสตร์ ดังนี้

- 1) ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคตะวันตก จำนวน 63 จังหวัด กำหนดวันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์ไม่เกินวันที่ 31 กรกฎาคม 2567
- 2) ภาคใต้ จำนวน 14 จังหวัด กำหนดวันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2567

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
BANK FOR AGRICULTURE AND AGRICULTURAL COOPERATIVES

0 2555 0555
www.baac.or.th

7. คำสั่งจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหา ภัยพิบัติด้านการเกษตร

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๕๖๘/๒๕๖๗

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด

ตามที่ได้มีคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้ขับเคลื่อนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการเฝ้าระวัง ติดตาม รายงานสถานการณ์ แจ้งเตือน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ	ผู้อำนวยการศูนย์
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	รองผู้อำนวยการศูนย์
๓. เกษตรจังหวัด	กรรมการ
๔. ประมงจังหวัด	กรรมการ
๕. ปศุสัตว์จังหวัด	กรรมการ
๖. สหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
๗. ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว และ/หรือ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าว	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต และ/หรือ
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยสาขาหรือจังหวัด	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการ
๑๗. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด	กรรมการ

๑๙. ผู้อำนวยการ...

- ๒ -

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตรจังหวัด กรรมการ
๒๐. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ กรรมการ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และเลขานุการศูนย์

หน้าที่และอำนาจ

๑. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และพิจารณา
ทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา
 ๒. ติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบด้านการเกษตร รวมทั้งแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบ
ได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์
 ๓. รายงานการดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด
สถานการณ์ ข้อมูลความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการช่วยเหลือ
เกษตรกรให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ
 ๔. ติดตาม แก้ไขปัญหา และเร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของ
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และ
เหมาะสมต่อสถานการณ์
 ๕. ประสานกับหน่วยงานอื่นหรือคณะกรรมการอื่น ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ
 ๖. แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
 ๗. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายประยูร อินสกุล)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

